

Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

► **B****A TANÁCS 92/43/EGK IRÁNYELVE****(1992. május 21.)****a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről**

(HL L 206, 22.7.1992, o. 7)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
► <u>M1</u>	A Tanács 97/62/EK irányelve (1997. október 27.)	L 305	42	8.11.1997
► <u>M2</u>	Az Európai Parlament és a Tanács 1882/2003/EK rendelete (2003. szeptember 29.)	L 284	1	31.10.2003
► <u>M3</u>	A Tanács 2006/105/EK irányelve (2006. november 20.)	L 363	368	20.12.2006

Módosította:

► <u>A1</u>	Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmánya	C 241	21	29.8.1994
► <u>A2</u>	Okmány a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló	L 236	33	23.9.2003

A TANÁCS 92/43/EGK IRÁNYELVE

(1992. május 21.)

a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 130s. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel a környezet minőségének megőrzése, védelme és javítása, beleértve a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelmét – miként a szerződés 130r. cikke megállapítja – a Közösség általános érdekében álló, alapvetően fontos célkitűzés;

mivel az Európai Közösség környezetvédelmi politikája és cselekvési programja (1987-1992) ⁽⁴⁾ rendelkezik a természet és a természeti erőforrások védelmére irányuló intézkedésekről;

mivel ezen irányelv fő célja, a biológiai sokféleség fenntartásának előmozdítása a gazdasági, társadalmi, kulturális és regionális igények figyelembevételével hozzájárul a fenntartható fejlődés közös céljának megvalósításához; mivel a biológiai sokféleség fenntartása egyes esetekben megkívánja bizonyos emberi tevékenységek fenntartását és ösztönzését is;

mivel a tagállamok európai területén belül folyamatosan károsodnak a természetes élőhelyek, és egyre növekszik a súlyosan veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok száma; mivel a veszélyeztetett természetes élőhelyek és fajok a Közösség természeti örökségét képezik, és veszélyeztetettségük gyakran országhatárokon átívelő problémát jelent, közösségi szintű intézkedésekre van szükség védelmük érdekében;

mivel a természetes élőhelyek bizonyos típusait és egyes fajokat az azokat fenyegető veszélyre tekintettel elsődleges fontosságúnak kell nyilvánítani, hogy mielőbb végrehajthatók legyenek a védelmükhöz szükséges intézkedések;

mivel ahhoz, hogy gondoskodni lehessen a közösségi érdekeltsgű természetes élőhelyek és fajok kedvező védettségi állapotának helyreállításáról, illetve fenntartásáról, különleges természetvédelmi területeket kell kijelölni egy egységes európai ökológiai hálózat előre meghatározott ütemtervnek megfelelő létrehozása érdekében;

mivel valamennyi kijelölt területet be kell vonni az egységes európai ökológiai hálózatba, beleértve azokat is, amelyek a vadon élő madarak védelméről szóló, 1979. április 2-i 79/409/EGK tanácsi irányelv ⁽⁵⁾ értelmében már jelenleg is, illetve a jövőben különleges természetvédelmi területnek minősülnek;

⁽¹⁾ HL C 247., 1988.9.21., 3. o. és HL C 195., 1990.8.3., 1. o.

⁽²⁾ HL C 75., 1991.3.20., 12. o.

⁽³⁾ HL C 31., 1991.2.6., 25. o.

⁽⁴⁾ HL C 328., 1987.12.7., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 103., 1979.4.25., 1. o. A legutóbb a 91/244/EGK irányelvvel (HL L 115., 1991.5.8., 41. o.) módosított irányelv.

▼B

mivel az egyes kijelölt területeken végre kell hajtani a kitűzött természetvédelmi célok eléréséhez szükséges intézkedéseket;

mivel a területek különleges természetmegőrzési területté nyilvánítására a tagállamok tesznek javaslatot, de ezen túlmenően megfelelő eljárást kell kidolgozni olyan kivételes esetekre is, amikor az illetékes tagállam javaslata hiányában kerül sor egy terület kijelölésére, amennyiben a Közösség feltétlenül szükségesnek tartja ezt valamely elsődleges fontosságú természetes élőhelytípus vagy veszélyeztetett faj fenntartása, illetve fennmaradása érdekében;

mivel alaposan meg kell vizsgálni minden olyan tervet vagy programot, amelynek jelentős hatása lehet a már kijelölt, illetve a jövőben kijelölendő területek védelmének célkitűzéseire;

mivel a tagállamok felismerték, hogy a közösségi érdekeltségű, elsődleges fontosságú természetes élőhelyek és veszélyeztetett fajok védelmét előmozdító intézkedések elfogadása közös feladatuk; mivel a feladat végrehajtása azonban túlzott anyagi terheket róhat egyes tagállamokra egyrészt az ilyen élőhelyek és fajok Közösségen belüli egyenlőtlen eloszlása, másrészt annak következtében, hogy a természetvédelem különleges esetekben csak korlátozott mértékben érvényesíthető „a szennyező fizet” elve;

mivel ezért megegyezés született arról, hogy ilyen kivételes esetben a Közösség hozzájárul a finanszírozáshoz a közösségi határozatok szerint megállapított források keretein belül;

mivel a területrendezési és -fejlesztési politikának ösztönöznie kell a táj azon jellegzetességeinek megfelelő gondozását, amelyek különösen fontosak a vadon élő állatok és növények számára;

mivel létre kell hozni az ezen irányelv hatálya alá tartozó természetes élőhelyek és fajok védettségi állapotát felügyelő rendszert;

mivel egyes növény- és állatfajok esetében általános természetvédelmi rendszert kell kiépíteni a 79/409/EGK irányelv kiegészítéseképpen; mivel intézkedéseket kell hozni egyes fajok különleges kezelésére vonatkozóan, amennyiben ez védettségi állapotuk alapján indokolt, beleértve az állatok befogásának illetve megőlésének bizonyos módjaira vonatkozó tilalmat, meghatározott feltételekhez kötve az azoktól való eltérés lehetőségét;

mivel az irányelv végrehajtására vonatkozó folyamatos ellenőrzés biztosítására a Közösség rendszeres időközönként összefoglaló jelentést készít különösen az irányelv keretében elfogadott nemzeti rendelkezések alkalmazását illetően a tagállamok által közölt információk alapján;

mivel a tudományos és a műszaki ismeretek bővülése alapvető fontosságú ezen irányelv végrehajtásához; mivel ezért a szükséges kutatásokat és a tudományos munkát ösztönözni kell;

mivel a műszaki és tudományos fejlődésre figyelemmel lehetővé kell tenni a mellékletek módosítását; mivel ki kell dolgozni azon eljárást, amelynek megfelelően a Tanács módosíthatja a mellékleteket;

mivel fel kell állítani egy szabályozó bizottságot azzal a céllal, hogy segítse a Bizottságot az irányelv végrehajtásában és különösen a Közösség általi részfinanszírozásra vonatkozó döntéshozatalban;

mivel kiegészítő intézkedéseket kell hozni az őshonos állat- és növényfajok újrachonosításának, illetve a nem őshonos fajok esetleges betelepítésének szabályozására;

mivel az irányelv céljaival kapcsolatos oktatás és általános tájékoztatás elengedhetetlen a hatékony végrehajtáshoz,

▼B

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

Fogalommeghatározások

1. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) *védelem*: valamennyi, a vadon élő állat- és növényfajok természetes élőhelyei és populációi e) és i) pontban meghatározott kedvező védettségi helyzetének fenntartásához, illetve helyreállításához szükséges intézkedés;
- b) *természetes élőhely*: jellegzetes földrajzi, abiotikus és biotikus tényezők alapján elhatárolható, természetes állapotában megőrzött vagy természetesen szárazföldi illetve vízi terület;
- c) *közösségi jelentőségű természetes élőhely*: olyan élőhely, amelyet a 2. cikkben meghatározott területen belül:
 - i. természetes kiterjedésében az eltűnés veszélye fenyeget;
 - vagy
 - ii. visszaszorulása illetve eleve korlátozott területe következtében természetes kiterjedése csekély;
 - vagy
 - iii. bemutatja a következő kilenc bioföldrajzi régió legalább egyikének jellegzetes ismertetőjegyeit: alpesi, atlanti, fekete-tengeri, boreális, kontinentális, makarónéziai, mediterrán, pannon és sztyeppe.

▼M3**▼B**

Az ilyen típusú élőhelyek felsorolása az I. mellékletben szerepel, illetve ott szerepelhet.

- d) *elsődleges fontosságú természetes élőhelytípus*: olyan, a 2. cikkben említett területen megtalálható természetes élőhely, amelyet az eltűnés veszélye fenyeget, és amelynek védelméért a Közösség különös felelősséggel tartozik természetes kiterjedésének a 2. cikkben meghatározott területre eső része tekintetében; ezen elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust csillag (*) jelöli az I. mellékletben;
- e) *egy természetes élőhely védettségi helyzete*: a természetes élőhelyet és jellegzetes fajait érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják az élőhely természetes kiterjedését, szerkezetét és funkcióit csakúgy, mint jellegzetes fajainak hosszú távú fennmaradását.

Egy természetes élőhely védettségi állapota abban az esetben minősül „kedvezőnek”, ha:

- természetes kiterjedése és az azon belül található területek nagysága állandó vagy növekvő, továbbá
 - hosszú távú fennmaradásához szükséges sajátos szerkezete és funkciói biztosítottak és valószínűleg a belátható jövőben is biztosítottak lesznek, továbbá
 - jellegzetes fajainak védettségi helyzete az i) pontban meghatározottak szerint kedvezőnek minősül;
- f) *egy faj élőhelye*: olyan sajátos, abiotikus és biotikus tényezők által meghatározott élőhely, amelyben az adott faj életciklusának valamely szakaszát tölti;

▼B

- g) *közösségi jelentőségű fajok*: olyan fajok, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül:
- i. veszélyeztetettek, kivéve azon fajokat, amelyek természetes előfordulása az adott területen elhanyagolható, és nem minősülnek veszélyeztetettnek vagy sebezhetőnek a nyugat-palearktikus régióon belül; vagy
 - ii. sebezhető, azaz valószínű, hogy a közeljövőben a veszélyeztetett csoportba fognak tartozni, amennyiben az okozati tényezők továbbra is fennállnak; vagy
 - iii. ritkák, azaz kis populációkban fordulnak elő, amelyek jelenleg nem minősülnek veszélyeztetettnek vagy sebezhetőnek, de annak veszélye fennáll, hogy azzá válnak. Az érintett fajok szűk földrajzi területen, illetve kiterjedtebb területen ugyan, de csak gyéren elszórva fordulnak elő; vagy
 - iv. endemikusak és különös figyelmet igényelnek élőhelyük sajátos jellege és/vagy használatuk élőhelyre és/vagy védettségi helyzetükre gyakorolt potenciális hatása következtében.

E fajok felsorolása a II. és/vagy a IV. illetve V. mellékletben szerepel, illetve ott szerepelhet.

- h) *veszélyeztetett fajok*: a g) pont i. alpontjában említett fajok, amelyek védelméért a Közösség különös felelősséggel tartozik természetes elterjedésüknek a 2. cikkben említett területre eső része tekintetében; e veszélyeztetett fajokat csillag (*) jelöli a II. mellékletben;
- i) *egy faj védettségi helyzete*: a fajt érintő azon hatások összessége, amelyek a 2. cikkben meghatározott területen belül hosszú távon befolyásolhatják a faj populációjának eloszlását és sűrűségét.

A védettségi helyzet abban az esetben minősül „kedvezőnek”, ha:

- az érintett faj populációjának dinamikájára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a faj képes hosszú távon fenntartani magát természetes élőhelyének életképes alkotórészeként, továbbá
- a faj természetes előfordulási területe nem csökken, és valószínűleg a belátható jövőben sem fog csökkenni, továbbá
- kellő nagyságú élőhely áll rendelkezésre jelenleg és valószínűleg a jövőben is a faj populációjának hosszú távú fennmaradásához;

- j) *terület*: világosan körülhatárolt kiterjedésű, földrajzi tényezők által meghatározott terület;
- k) *közösségi jelentőségű természeti terület*: olyan természeti terület, amely az azt magában foglaló bioföldrajzi régióon vagy régiókon belül jelentős mértékben hozzájárul az I. mellékletben felsorolt természetes élőhely vagy a II. mellékletben felsorolt faj kedvező védettségi állapotának fenntartásához, illetve helyreállításához, csakúgy, mint a 3. cikkben említett Natura 2000 egységességéhez, és/vagy a biológiai sokféleség fenntartásához az érintett bioföldrajzi régióon vagy régiókon belül.

Nagy területen elterjedt állatfaj esetében a közösségi jelentőségű természeti terület az adott faj elterjedési területén belül elhelyezkedő olyan területi egység, amelynek fizikai illetve biológiai tényezői nélkülözhetetlenek a faj létezéséhez és szaporodásához;

- l) *különleges természetmegőrzési terület*: olyan, közösségi jelentőségű és a tagállamok által törvényi, közigazgatási és/vagy szerződéses aktus útján kijelölt természeti terület, amelyben meghozták a szükséges intézkedéseket azon természetes élőhelyek és/vagy fajok populációjának kedvező védettségi helyzetének helyreállítására illetve fenntartására, amelyek céljára a természeti területet kijelölték;
- m) *példány*: a IV. vagy az V. mellékletben felsorolt fajba tartozó, élő vagy elpusztult állat illetve növény, továbbá annak bármely része,

▼B

származéka, valamint minden egyéb olyan termék, amelyről kísérrőkmány, csomagolás, jelölés, címke vagy bármely egyéb körülmény alapján megállapítható, hogy az érintett fajba tartozó állat illetve növény része vagy származéka;

n) *bizottság*: a 20. cikknek megfelelően létrehozott bizottság.

2. cikk

(1) Az irányelv célja, hogy a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelmével hozzájáruljon a biológiai sokféleség biztosításához a Szerződésben érintett tagállamok európai területén belül.

(2) Az irányelvnek megfelelően hozott intézkedések célja a közösségi érdekeltsgű természetes élőhelyek, valamint vadon élő állat- és növényfajok kedvező védettségi helyzetének fenntartása illetve helyreállítása.

(3) Az irányelvnek megfelelően hozott intézkedések figyelembe veszik a gazdasági, társadalmi és kulturális igényeket, valamint a regionális és a helyi sajátosságokat is.

A természetes élőhelyek és a fajok élőhelyeinek védelme*3. cikk*

(1) A különleges természetmegőrzési területek egységes európai ökológiai hálózatát Natura 2000 néven hozzák létre. Az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusokat magában foglaló, továbbá a II. mellékletben felsorolt fajok élőhelyeül szolgáló természeti területekből álló hálózat célja, hogy biztosítsa az érintett természetes élőhelytípusok, valamint az érintett fajok élőhelyeinek kedvező védettségi állapotának fenntartását vagy adott esetben helyreállítását természetes kiterjedésükön illetve elterjedési területükön belül.

A Natura 2000 hálózat a tagállamok által a 79/409/EGK irányelvnek megfelelően minősített különleges természetvédelmi területeket is magában foglalja.

(2) Valamennyi tagállam azon hányad arányában járul hozzá a Natura 2000 létrehozásához, amelyet az (1) bekezdésben említett természetes élőhelytípusok és az ott felsorolt fajok élőhelyei képviselnek a területükön belül. Ennek érdekében a tagállamok a 4. cikkel összhangban különleges természetvédelmi területté nyilvánítanak bizonyos természeti területeket az (1) bekezdésben foglalt célok figyelembevételével.

(3) A tagállamok, amennyiben szükségesnek ítélik, törekedni fognak a Natura 2000 ökológiai egységességének javítására azáltal, hogy a 10. cikknek megfelelően fenntartják, illetve megfelelő esetben fejlesztik a táj azon jellegzetes vonásait, amelyek különösen fontosak a vadon élő állatok és növények számára.

4. cikk

(1) A III. mellékletben (1. szakasz) meghatározott követelmények és a vonatkozó tudományos ismeretek alapján minden egyes tagállam benyújtja a megfelelő természeti területek javasolt jegyzékét, amelyben feltüntetik, hogy az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben felsorolt őshonos fajok közül melyek fordulnak elő az egyes természeti területeken. E területek nagy területen elterjedt állatfajok esetében a faj természetes elterjedési területén belül olyan területi egységnek felelnek meg, amelynek fizikai vagy biológiai tényezői nélkülözhetetlenek a faj létezéséhez és szaporodásához. Nagy területen elterjedt, vízben élő fajok esetében csak olyan egyértelműen

▼B

körülhatárolt területi egység javasolható, amelynek fizikai vagy biológiai tényezői nélkülözhetetlenek a faj létezéséhez és szaporodásához. A 11. cikkben említett felülegeleti tevékenység eredményeinek ismeretében a tagállamok adott esetben javasolják a jegyzék kiigazítását.

Az irányelvről szóló értesítést követő három éven belül a jegyzéket megküldik a Bizottságnak az egyes természeti területekre vonatkozó tájékoztatással együtt. E tájékoztatás tartalmazza a természeti terület térképét, nevét, földrajzi elhelyezkedését, kiterjedését, továbbá a III. mellékletben (1. szakasz) meghatározott követelmények alkalmazásából eredő adatokat, a Bizottság által a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban lévő formátumban.

(2) A III. mellékletben (2. szakasz) meghatározott követelmények alapján, továbbá az 1. cikk c) pontjának iii. alpontjában említett ►**M3** kilenc ◀ bioföldrajzi régió, valamint a 2. cikk (1) bekezdésében említett terület egészének keretén belül a Bizottság – a tagállamokkal egyetértésben – az általuk készített jegyzékek felhasználásával összeállítja a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékének tervezetét, amely megállapítja, hogy mely természeti terület foglal magában egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust, vagy mely szolgál veszélyeztetett faj élőhelyeként.

Azon tagállamok, amelyek területének több mint 5 %-át egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípus és veszélyeztetett faj élőhelyéül szolgáló természeti terület teszi ki, a Bizottsággal egyetértésben kérelmezhetik a III. mellékletben (2. szakasz) felsorolt követelmények rugalmasabb kezelését a területükön található, közösségi jelentőségű természeti területek kiválasztása során.

A Bizottság a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban hagyja jóvá a közösségi jelentőségű természeti területek jegyzékét, amely megállapítja, hogy mely természeti terület foglal magában egy vagy több elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust, vagy mely szolgál veszélyeztetett faj élőhelyeként.

(3) A (2) bekezdésben említett jegyzéket az ezen irányelvről szóló értesítéstől számított hat éven belül kell elkészíteni.

(4) Egy közösségi jelentőségű természeti terület (2) bekezdésben megállapított eljárással összhangban történő jóváhagyása után az érintett tagállam a lehető leghamarabb – de legkésőbb hat éven belül – különleges természetvédelmi területté nyilvánítja az érintett területet, és meghatározza annak különös fontosságát annak alapján, hogy az egyes természeti területek mennyire fontos szerepet töltenek be az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben felsorolt fajok kedvező védettségi állapotának biztosításával történő fenntartása illetve helyreállítása, valamint a Natura 2000 hálózat egységessége szempontjából, figyelembe véve továbbá, hogy milyen mértékben fenyegeti a károsodás vagy a pusztulás veszélye az egyes természeti területeket.

(5) Amint egy természeti terület felvételre kerül a (2) bekezdés harmadik albekezdésében említett jegyzékbe, a 6. cikk (2), (3) és (4) bekezdését kell rá alkalmazni.

5. cikk

(1) Kivételes esetekben, amennyiben a Bizottság úgy találja, hogy a 4. cikk (1) bekezdésében említett nemzeti jegyzékből kimaradt egy olyan elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust magában foglaló, illetve veszélyeztetett faj élőhelyéül szolgáló természeti terület, amelyet a Bizottság a vonatkozó megbízható tudományos adatok alapján elengedhetetlennek tart az érintett elsődleges fontosságú természetes élőhelytípus illetve veszélyeztetett faj fennmaradása szempontjából, kétoldalú konzultációs eljárás kezdődik az érintett tagállam és a Bizottság között, amelynek során összehasonlítják a felek által felhasznált tudományos adatokat.

▼B

- (2) Amennyiben legfeljebb hat havi konzultációt követően a vita megoldatlan marad, a Bizottság javaslatot terjeszt a Tanács elé a természeti területnek közösségi jelentőségű természeti területté nyilvánítására.
- (3) A Tanács az előterjesztést követő három hónapon belül egyhangúlag hozza meg határozatát.
- (4) A konzultáció és a Tanács határozathozatalának időtartama alatt az érintett természeti terület tekintetében a 6. cikk (2) bekezdését kell alkalmazni.

6. cikk

- (1) A tagállamok megállapítják a különleges természetvédelmi területek védelméhez szükséges intézkedéseket, megfelelő esetben beleértve a kifejezetten az egyes természeti területekre kidolgozott vagy más fejlesztési tervek részét képező intézkedési terveket, továbbá olyan törvényi, közigazgatási, vagy szerződéses aktusokat is, amelyek az adott természeti területen megtalálható, I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípusok, illetve II. mellékletben szereplő fajok ökológiai szükségleteinek megfelelnek.
- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a különleges természetvédelmi területeken található olyan természetes élőhelytípusok és olyan fajok élőhelyei károsodásának és megzavarásának megakadályozására, amelyek céljára az egyes területeket kijelölték, amennyiben a zavarás mértéke ezen irányelv céljaira tekintettel jelentős hatással lehet.
- (3) Figyelembe véve az adott természeti terület védelmével kapcsolatos célkitűzéseket, megfelelő vizsgálatot kell folytatni minden olyan terv vagy program hatásait illetően, amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természeti terület kezeléséhez, de akár önmagában, akár pedig más terv vagy program részeként valószínűleg jelentős hatással lesz arra. A természeti területre gyakorolt hatások vizsgálatának eredményét figyelembe véve, továbbá a (4) bekezdés rendelkezéseinek értelmében az illetékes nemzeti hatóságok csak azután hagyják jóvá az érintett tervet vagy programot, ha megbizonyosodtak arról, hogy az nem fogja hátrányosan befolyásolni az érintett természeti terület épségét, és miután – adott esetben – kikérték a lakosság véleményét is.
- (4) Amennyiben a természeti területre gyakorolt hatások vizsgálatának kedvezőtlen eredménye ellenére valamely elsődlegesen fontos, társadalmi vagy gazdasági jellegű közösségi érdekre figyelemmel – alternatív megoldás hiányában – mégis végre kell hajtani egy tervet vagy programot, a tagállam minden szükséges kiegyenlítő intézkedést megtesz a Natura 2000 általános egységességének megővése érdekében. A tagállam az elfogadott kiegyenlítő intézkedésekről értesíti a Bizottságot.

Amennyiben az érintett természeti terület elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust foglal magában és/vagy veszélyeztetett faj élőhelyül szolgál, kizárólag az emberi egészséggel, a közbiztonsággal vagy a környezet szempontjából elsődlegesen fontos előnyökkel kapcsolatos, továbbá – a Bizottság véleménye szerint – a közérdek kényszerítő indokain alapuló szempontokat lehet érvényesíteni.

7. cikk

A 4. cikk (1) bekezdése alapján besorolt vagy a 4. cikk (2) bekezdése értelmében annak megfelelően elismert területek tekintetében ezen irányelv alkalmazásának napjától, illetve – amennyiben az későbbi időpontra esik – azon időponttól számítva, amikor a tagállam a 79/409/EGK irányelv értelmében végrehajtja, illetve elismeri a besorolást, a 79/409/EGK irányelv 4. cikke (4) bekezdésének első mondatából

▼B

eredő kötelezettségek helyébe ezen irányelv 6. cikkének (2), (3) és (4) bekezdéséből eredő kötelezettségek lépnek.

8. cikk

(1) Az egyes tagállamok az elsődleges fontosságú természetes élőhelytípust magában foglaló és/vagy veszélyeztetett faj élőhelyéül szolgáló természeti területek különleges természetvédelmi területté nyilvánítására tett javaslatukkal együtt megküldik a Bizottságnak az adott esetben a 6. cikk (1) bekezdése értelmében felmerülő kötelezettségeik teljesítéséhez általuk szükségesnek ítélt közösségi társfinanszírozásra vonatkozó becslésüket.

(2) Olyan, közösségi jelentőségű természeti területek esetében, amelyeknél felmerült a társfinanszírozás igénye, a Bizottság az érintett tagállamokkal egyetértésben határozza meg azon intézkedéseket, amelyek az érintett természeti területeken elengedhetetlenek az elsődleges fontosságú természetes élőhelytípusok és a veszélyeztetett fajok kedvező védeltségi állapotának fenntartásához, illetve helyreállításához, és állapítja meg az ezen intézkedésekből eredően felmerülő költségek összegét.

(3) A Bizottság az érintett tagállamokkal egyetértésben becslést készít a (2) bekezdésben említett intézkedések végrehajtásának finanszírozásához szükséges forrásokról, a társfinanszírozást is beleértve, amelyhez figyelembe veszi többek között az érintett tagállam területén található elsődleges fontosságú természetes élőhelytípusok és/vagy veszélyeztetett fajok koncentrációját, valamint a szükséges intézkedésekből eredően felmerülő relatív terheket.

(4) A Bizottság a (2) és a (3) bekezdésben említett költségbecslés alapján – a Közösség e célra rendelkezésre álló finanszírozási forrásait is figyelembe véve – a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban elfogadja a természeti területnek a 4. cikk (4) pontja szerinti kijelölését követően szükségessé váló intézkedések fontossági sorrendben történő végrehajtásának tervét, a társfinanszírozást is beleértve.

(5) Azon intézkedéseket, amelyek – elegendő forrás hiányában – kimaradtak az intézkedési tervből, illetve amelyek szerepelnek ugyan a tervben, de nem vagy csak részben kapták meg a szükséges társfinanszírozást, a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban az intézkedési terv két évente elvégzett felülvizsgálata keretében ismét megvizsgálják, és ennek megtörténteig a tagállamok elhalaszthatják azok végrehajtását. A felülvizsgálat során adott esetben figyelembe kell venni az érintett természeti terület helyzetében bekövetkezett változásokat is.

(6) Azokon a területeken, amelyek társfinanszírozást igénylő intézkedések elhalasztására került sor, a tagállamok tartózkodnak minden olyan új intézkedéstől, amely a terület károsodásához vezethet.

9. cikk

A Bizottság a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban rendszeresen megvizsgálja a Natura 2000 hozzájárulását a 2. és a 3. cikkben kitűzött célok eléréséhez. Ennek során megfontolásra kerülhet egy korábban kijelölt természetvédelmi terület visszaminősítése is, amennyiben a 11. cikkben előírt felügyeleti tevékenység eredményeképpen észlelt természetes folyamat ezt indokoltá teszi.

10. cikk

A tagállamok – amennyiben szükségesnek tartják – területrendezési és területfejlesztési politikájuk keretében, különösen a Natura 2000 hálózat ökológiai egységességének javítása céljából, mindent megtesznek az egyes tájak azon jellegzetességeinek megfelelő gondozása érdekében,

▼B

amelyek alapvető fontosságúak a vadon élő állatok és növények számára.

Ilyen jellegzetességek közé tartoznak azon tényezők, amelyek lineáris és folytonos szerkezetükből adódóan (mint például a folyóvizek és azok partja, vagy a területhatárok kijelölésének hagyományos rendszerei), illetve tranzithelyként szolgálva (mint például a kisebb tavak, erdők) fontos szerepet töltenek be a vadon élő fajok vándorlásában, elterjedésében és genetikai állományának cseréjében.

11. cikk

A tagállamok felügyelik a 2. cikkben említett természetes élőhelyek és fajok védelmi állapotát, különös tekintettel az elsődleges fontosságú természetes élőhelytípusokra és a veszélyeztetett fajokra.

A fajok védelme*12. cikk*

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket a IV. melléklet a) pontjában felsorolt állatfajok természetes elterjedési területükön való szigorú védelmének érdekében, megtiltva az alábbiakat:

- a) e fajok vadon befogott példányainak szándékos befogásának vagy megölésének bármely formája;
- b) e fajok szándékos zavarása, különösen párzás, utódnevelés, áttelelés és vándorlás idején;
- c) vadon élő állatok tojásainak szándékos elpusztítása vagy begyűjtése;
- d) párzási, költő- vagy pihenőhelyek károsítása vagy elpusztítása.

(2) E fajok esetében a tagállamok megtiltják a vadonból befogott példányok tartását, szállítását, kereskedelmét, illetve cseréjét, továbbá eladásra vagy cserére való felkínálását azon példányok kivételével, amelyek befogása az irányelv alkalmazása előtt, jogszerűen történt.

(3) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában, valamint a (2) bekezdésben említett tilalmak az e cikk hatálya alá tartozó állatok életének valamennyi szakaszára érvényesek.

(4) A tagállamok folyamatos figyelőrendszert hoznak létre a IV. melléklet a) pontjában felsorolt állatfajok véletlen befogásának és megölésének ellenőrzése céljából. Az összegyűlt adatok ismeretében a tagállamok további kutatási és védőintézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az állatok véletlen befogása és megölése ne legyen jelentős negatív hatással az érintett fajokra.

13. cikk

(1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a IV. melléklet b) pontjában felsorolt növényfajok számára szigorú védelmi rendszert hozzanak létre, megtiltva az alábbiakat:

- a) az említett növényfajok vadon élő példányainak szándékos letépése, begyűjtése, levágása, gyökerestől való kiszedése vagy elpusztítása azok természetes elterjedési területén;
- b) az említett növényfajok vadonból begyűjtött példányainak tartása, szállítása, kereskedelme vagy cseréje, továbbá eladásra vagy cserére való felkínálása, kivéve azon példányokat, amelyek begyűjtése ezen irányelv alkalmazása előtt, jogszerűen történt.

▼B

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett tilalmak az e cikk hatálya alá tartozó növények életének valamennyi szakaszára érvényesek.

14. cikk

(1) A tagállamok, amennyiben a 11. cikkben előírt felügyelet eredményeként szükségesnek ítélik, intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy az V. mellékletben felsorolt vadon élő állat- és növényfajok példányainak vadonból befogása illetve begyűjtése, továbbá használata összeegyeztethető legyen kedvező védeltségi állapotuk fenntartásával.

(2) Amennyiben ilyen intézkedések válnak szükségessé, azoknak ki kell terjedniük a 11. cikkben elrendelt felügyeleti tevékenység folytatására is. Az ilyen intézkedések közé különösen az alábbiak tartoznak:

- bizonyos területeken a megszerzés szabályozása,
- példányok természetes környezetükben való befogásának illetve begyűjtésének és bizonyos populációk használatának időszakos illetve helyi tilalma,
- példányok befogási illetve begyűjtési időszakának és/vagy módszereinek szabályozása,
- példányok befogása illetve begyűjtése esetén olyan vadászati és halászati szabályok alkalmazása, amelyek figyelembe veszik az érintett populációk megfelelő védelmének szempontjait,
- példányok befogására illetve begyűjtésére vonatkozó engedélyek vagy kvóták rendszerének kidolgozása,
- példányok vásárlásának, eladásának, eladásra való felkínálásának, eladási célból történő tartásának és szállításának szabályozása,
- a példányok természetes környezetükből történő begyűjtésének visszaszorítása érdekében az állatfajok fogságban való tenyésztése és a növények mesterséges szaporítása szigorúan ellenőrzött feltételek mellett,
- az alkalmazott intézkedések hatásának vizsgálata.

15. cikk

Az V. melléklet a) pontjában felsorolt vadon élő állatfajok befogása és megőlése, továbbá – a 16. cikkel összhangban – a IV. melléklet a) pontjában felsorolt fajok befogására, fogva tartására vagy megőlésére vonatkozó eltérések tekintetében a tagállamok megtiltják minden olyan nem szelektív módszer használatát, amely az érintett fajok populációinak helyi eltűnéséhez vagy komoly megzavarásához vezethet, különös tekintettel az alábbiakra:

- a) az állatok befogásának és megőlésének a VI. melléklet a) pontjában felsorolt módszerei;
- b) állatok befogása és megőlése a VI. melléklet b) pontjában említett közlekedési eszközök alkalmazásával.

16. cikk

(1) Amennyiben nincs más megfelelő megoldás és az eltérés megengedése nem befolyásolja hátrányosan az érintett fajok populációi kedvező védeltségi állapotának fenntartását az elterjedési területükön, a tagállamok engedélyezhetik a 12., 13., 14. cikkben, valamint a 15. cikk a) és b) pontjában foglalt rendelkezésektől való eltérést az alábbiak érdekében:

▼B

- a) a vadon élő állatok és növények, valamint a természetes élőhelyek védelme;
 - b) termést, állatállományt, erdőt, halastavat, vizeket és más típusú, tulajdont érintő súlyos károk megelőzése;
 - c) közegészség, közbiztonság vagy más kiemelkedően fontos közérdek, beleértve a társadalmi vagy gazdasági érdekeket is, továbbá a környezet számára kiemelkedően előnyös hatás elérése;
 - d) az érintett fajok újbóli elszaporításával és visszahonosításával kapcsolatos kutatás és oktatás, továbbá az e célok érdekében végzett tenyésztés és nemesítés, növények esetében a mesterséges szaporítást is beleértve;
 - e) a IV. mellékletben felsorolt fajok korlátozott és az illetékes tagállami hatóságok által meghatározott számú példányai szigorúan ellenőrzött feltételek mellett, szelektív módon és korlátozott mértékben végzett befogásának, begyűjtésének vagy tartásának engedélyezése.
- (2) A tagállamok kétévenként eljuttatnak a Bizottságnak egy, a bizottság által meghatározott formában készült jelentést az (1) bekezdés értelmében engedélyezett eltérésekről. A Bizottság a jelentés kézhezvételétől számított 12 hónapon belül véleményezi az eltéréseket és tájékoztatja azokról a bizottságot.
- (3) A jelentés az alábbiakat tartalmazza:
- a) az eltérés által érintett fajok és az eltérés okai, beleértve a kockázat jellegét, adott esetben megfelelő utalással az elvetett alternatív megoldásokra és a felhasznált tudományos adatokra;
 - b) az egyes állatfajok befogásának vagy megölésének engedélyezett eszközei és módszerei, valamint alkalmazásuk indoklása;
 - c) az engedélyezett eltérések időbeli és helyi körülményei;
 - d) a szükséges feltételek betartásának megállapítására és ellenőrzésére, továbbá az eszközök és módszerek, az azok alkalmazására vonatkozó korlátozások, valamint az alkalmazásra jogosult szervek és a feladatot végrehajtó személyek meghatározására jogosult hatóság;
 - e) az alkalmazott felügyeleti intézkedések és az elért eredmények.

Tájékoztató*17. cikk*

(1) A tagállamok a 23. cikkben meghatározott időszak lejártát követően hatévenként jelentést készítenek az ezen irányelv keretében hozott intézkedések végrehajtásáról. E jelentés különösen a 6. cikk (1) bekezdésében említett természetvédelmi intézkedésekre, továbbá ezen intézkedések által az I. mellékletben felsorolt természetes élőhelytípusok és a II. mellékletben felsorolt fajok védettségi állapotára gyakorolt hatások értékelésére, valamint a 11. cikkben említett felügyeleti tevékenység főbb eredményeire vonatkozóan nyújt tájékoztatást. A jelentést – a bizottság által kidolgozott formátumban – eljuttatják a Bizottsághoz, valamint a nyilvánosság számára is hozzáférhetővé teszik.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett jelentések alapján összefoglaló jelentést készít. E jelentés az elért eredmények, különösen a Natura 2003. cikkben megállapított célkitűzések megvalósulásához való hozzájárulásának megfelelő értékelését tartalmazza. A jelentéstervezet azon részét, amely a tagállamok által nyújtott tájékoztatásra vonatkozik, az érintett tagállam hatóságainak ellenőrzés céljából megküldik. A jelentés végleges változatát megküldik a bizottságnak, és legkésőbb az (1) bekezdésben említett jelentések, illetve a Bizottság jelentésének kézhezvételétől számított két éven belül közzéteszik, és megküldik a

▼B

tagállamoknak, az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint a Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

(3) A tagállamok a bizottság által e célra kidolgozott közösségi jelzések alkalmazásával megjelölhetik az irányelv alapján kijelölt területeket.

Kutatás*18. cikk*

(1) A tagállamok és a Bizottság a 2. cikkben meghatározott célkitűzésekre és a 11. cikkben említett kötelezettségekre figyelemmel elősegítik a szükséges kutatásokat és tudományos munkát. Információt cserélnek a tagállamok és a Közösség szintjén végzett kutatások megfelelő összehangolása céljából.

(2) Különös figyelmet fordítanak a 4. és a 10. cikk végrehajtásához szükséges tudományos munkára, valamint támogatják a tagállamok közötti, határokon átnyúló kutatási együttműködésekét.

A mellékletek módosítására vonatkozó eljárás*19. cikk*

Az I., II., III., V., és VI. melléklet műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazításához szükséges módosításokat a Tanács a Bizottság javaslata alapján minősített többséggel fogadja el.

A IV. melléklet műszaki és tudományos fejlődéshez való hozzáigazításához szükséges módosításokat a Tanács a Bizottság javaslata alapján egyhangúan fogadja el.

A bizottság**▼M2***20. cikk*

A Bizottságot egy bizottság segíti.

21. cikk

(1) Az e cikkre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat (1) 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított időtartam három hónap.

(2) A bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

▼B**Kiegészítő rendelkezések***22. cikk*

Az irányelv rendelkezéseinek végrehajtása során a tagállamok:

(1) A Tanács 1999. június 28-i határozata a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 184., 1999.7.17., 23. o.)

▼B

- a) megvizsgálják a területükön őshonos, IV. mellékletben felsorolt fajok visszahonosításának célszerűségét, amennyiben ezen intézkedések hozzájárulhatnak a természetvédelmi célkitűzéseikhez, feltéve hogy a többi tagállamban vagy más érintettek esetében szerzett tapasztalatokat is figyelembe vevő előzetes vizsgálat szerint a hasonló visszahonosítási programok hatékonyan hozzájárulnak az érintett fajok kedvező védeltségi állapota mellett történő visszatelepítéséhez, amelyre csak az érintett lakossági fórumokkal folytatott konzultációt követően kerülhet sor;
- b) biztosítják, hogy a területükön nem őshonos fajok szándékos meghonosítására olyan szabályozás szülessen, amely nem károsítja a természetes élőhelyeket azok természetes kiterjedésében, sem pedig a vadon élő őshonos állat- és növényfajokat; továbbá – amennyiben szükségesnek ítélik – meg is tiltják az ilyen meghonosítását. Az elvégzett vizsgálat eredményeiről tájékoztatják a bizottságot;
- c) elősegítik a vadon élő állat- és növényfajok, azok élőhelyeinek, valamint a természetes élőhelyek védelmének szükségességére vonatkozó oktatást és általános tájékoztatást.

Záró rendelkezések*23. cikk*

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított két éven belül megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(3) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

24. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

▼M3

I. MELLÉKLET

KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETES ÉLŐHELYTÍPUSOK,
AMELYEK MEGŐRZÉSÉHEZ KÜLÖNLEGES
TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK KIJELÖLÉSE SZÜKSÉGES

Értelmezés

Az élőhelytípusok értelmezésére a 20. cikk alapján létrehozott szakbizottság („Élőhelyvédelmi Bizottság”) által jóváhagyott és az Európai Bizottság által kiadott, „Az Európai Unió élőhelyeinek értelmezési kézikönyve” szolgál ⁽¹⁾.

A kódok a Natura 2000-kódoknak felelnek meg.

A „*” jel kiemelt jelentőségű élőhelytípusokat jelöl.

1. TENGERPARTI ÉS SÓTŰRŐ NÖVÉNYZETTEL BORÍTOTT
ÉLŐHELYEK**11. Nyílt tengeri és árapályos területek**

- 1110 Állandóan sekély tengervízzel fedett homokpadok
- 1120 * Neptunhínár-állományok (*Posidonium oceanicae*)
- 1130 Folyók tölcserkölatai
- 1140 A tengerből apálykor kiemelkedő iszap- és homokturzások
- 1150 * Parti lagúnák
- 1160 Nagy, sekély árapálycsatornák és -öblök
- 1170 Zátonyok
- 1180 Gázok feltörése által kialakított tengeralatti képződmények

12. Tengerparti sziklák, kavicsos és köves partok

- 1210 Hordaléksávok egynyári vegetációja
- 1220 Sziklapadok évelő vegetációja
- 1230 Az Atlanti- és a Balti-partvidék növényzettel borított sziklái
- 1240 A mediterrán partvidék sziklái endemikus sóvirágfajokkal (*Limonium* spp.)
- 1250 A makarónéziai partvidéki sziklák endemikus flórája

13. Atlanti-partvidéki és szárazföldi sós mocsarak és rétek

- 1310 *Salicornia* és más egynyári növények telepei iszapon és homokon
- 1320 Tengerparti zsinégfű gyepek (*Spartinion maritimae*)
- 1330 Atlanti-partvidéki sós rétek (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)
- 1340 * Kontinentális sós rétek

14. Mediterrán és meleg atlanti-partvidéki sós mocsarak és rétek

- 1410 Mediterrán sós rétek (*Juncetalia maritimi*)
- 1420 Mediterrán és meleg atlanti-partvidéki sótüdő cserjések (*Sarcocornetea fruticosi*)
- 1430 Sótüdő és nitrogénkedvelő cserjések (*Pegano-Salsoletea*)

15. Sós és kalciumszulfátos kontinentális sztyeppék

- 1510 * Mediterrán sós sztyeppék (*Limonietalia*)
- 1520 * Ibériai kalciumszulfátos sztyeppék (*Gypsophiletalia*)
- 1530 * Pannon szikes sztyeppék és mocsarak

⁽¹⁾ Az Élőhelyvédelmi Bizottság által 1999. október 4-én elfogadott „Az Európai Unió élőhelyeinek értelmezési kézikönyve”-nek EUR 15/2-es változatát és az Élőhelyvédelmi Bizottság által (az Európai Bizottság Környezetvédelmi Főigazgatóságával írásban lefolytatott konzultációja után) 2002. április 24-én elfogadott „Módosítások »Az Európai Unió élőhelyeinek értelmezési kézikönyvé«-hez az Európai Unió bővítésének fényében”.

▼ **M3****16. Boreális balti szigetvilág, tengerparti és emelkedésben lévő (szárazulattá váló) területek**

- 1610 Balti eskerszigetek homokos, sziklás és kavicsos parti vegetációja és partmenti növényzete
- 1620 Boreális balti szigetecskék és kisebb szigetek
- 1630 * Boreális balti tengerparti rétek
- 1640 Boreális balti homokpartok évelő növényzete
- 1650 Boreális balti keskeny öblök

2. TENGERPARTI HOMOKDŰNÉK ÉS SZÁRAZFÖLDI DŰNÉK**21. Atlanti, északi-tengeri és balti partvidékek parti dűnéi**

- 2110 Vándorló partidűne-kezdemények
- 2120 Partvonal mentén vándorló dűnék („fehér dűnék”) európai homoknáddal (*Ammophila arenaria*)
- 2130 * Lágyszárú vegetációval megkötött álló dűnék („szürke dűnék”)
- 2140 * Kilúgozódott álló dűnék fekete varjúbogyóval (*Empetrum nigrum*)
- 2150 * Atlanti kilúgozódott álló dűnék (*Calluno-Ulicetea*)
- 2160 Homoktövissel (*Hippophae rhamnoides*) borított dűnék
- 2170 Homoki fűzzel (*Salix repens* subsp. *argentea*) borított dűnék (*Salicion arenariae*)
- 2180 Az atlanti, kontinentális és boreális régió erdős dűnéi
- 2190 Nedves dűneközök
- 21A0 Machairek (* Írországból)

22. A mediterrán partvidék dűnéi

- 2210 Tengerparti szálkanyakkal (*Crucianellion maritimae*) borított parti álló dűnék
- 2220 Kutya-tejjel (*Euphorbia terracina*) borított dűnék
- 2230 Tengeriviolás (*Malcolmietalia*) dűne-gyeppek
- 2240 Szálkaperjés (*Brachypodietalia*) dűne-gyeppek egynyári növényekkel
- 2250 * Partvidéki dűnék *Juniperus*-fajokkal
- 2260 Keménylombú bozóttal borított dűnék (*Cisto-Lavenduletalia*)
- 2270 * Mandulafenyővel (*Pinus pinea*) és/vagy tengerparti fenyővel (*Pinus pinaster*) borított erdős dűnék

23. Idős és kilúgozódott szárazföldi dűnék

- 2310 Száraz, homoki fenyérek *Calluna*- és *Genista*-fajokkal
- 2320 Száraz, homoki fenyérek *Calluna*- és *Genista*-fajokkal
- 2330 Szárazföldi dűnék nyílt *Corynephorus*- és *Agrostis*-gyepekkel
- 2340 * Pannon kilúgozódott dűnék

3. ÉDESVÍZI ÉLŐHELYEK**31. Állóvizek**

- 3110 Homokos síkságok ásványi anyagokban rendkívül szegény oligotróf vizei (*Littorelletalia uniflorae*)
- 3120 A nyugati mediterraneum homokos talajú, ásványi anyagokban rendkívül szegény oligotróf vizei *Isoetes*-fajokkal
- 3130 Oligo-mezotróf állóvizek *Littorelletea uniflorae* és/vagy *Isoeto-Nanojuncetea* vegetációval
- 3140 Kemény oligo-mezotróf vizek *Chara*-fajok alkotta üledéklakó növényzettel
- 3150 Természetes eutróf tavak *Magnopotamion* vagy *Hydrocharition* növényzettel

▼ **M3**

- 3160 Természetes disztróf tavak és tavacskák
- 3170 * Mediterrán időszakos tavacskák
- 3180 * Turloughok
- 3190 Gipszkarszttavak
- 31A0 * Erdélyi hóforrásos tündérrózsások
- 32. Folyóvizek és vízfolyások természetes vagy féltermészetes dinamikájú szakaszai (kis, közepes vagy nagy mederrel), amelyekben a víz minősége nem mutat jelentős romlást**
- 3210 Fennoskandiai természetes folyók
- 3220 Magashegységi folyók és partjaik lágyszárú növényzete
- 3230 Magashegységi folyók és fásszárú vegetációjuk német csermelycip-russal (*Myricaria germanica*)
- 3240 Magashegységi folyók és fásszárú vegetációjuk német csermelycip-russal (*Myricaria germanica*)
- 3250 Állandó mediterrán folyók sárga szarumákkal (*Glaucium flavum*)
- 3260 Alföldektől a hegyvidékekig előforduló vízfolyások *Ranunculion fluitantis* és *Callitricho-Batrachion* növényzettel
- 3270 Iszapos partú folyók részben *Chenopodion rubri* és részben *Bidention* növényzettel
- 3280 Állandó mediterrán folyók *Paspalo-Agrostidion*-fajokkal, *Salix* és fehér nyár (*Populus alba*) lombosátrával
- 3290 Időszakos mediterrán folyók (*Paspalo-Agrostidion*)

4. MÉRSÉKELTÖVI FENYÉREK ÉS CSERJÉSEK

- 4010 Észak-atlanti nedves fenyérek keresztes hangával (*Erica tetralix*)**
- 4020 * Közép-atlanti nedves fenyérek pillás és keresztes hangával (*Erica ciliaris* és *Erica tetralix*)
- 4030 Európai száraz fenyérek
- 4040 * Száraz-atlanti-partvidéki fenyérek nyugati hangával (*Erica vagans*)
- 4050 * Endemikus makarónéziai fenyérek
- 4060 Havasi és boreális fenyérek
- 4070 * Törpefenyő (*Pinus mugo*) és borzas havasszépe (*Rhododendron hirsutum*) cserjések (*Mugo-Rhododendretum hirsutí*)
- 4080 Szubarktikus bokorfüzesek (*Salix* spp.)
- 4090 Endemikus mediterrán hegyvidéki fenyérek sünzánóttal
- 40A0 * Szubkontinentális peri-pannon cserjések
- 40B0 Rhodope *Potentilla fruticosa* cserjések
- 40C0 * Ponto-szarmata lombhullató cserjések

5. SZKLEROFIL CSERJÉSEK (MATORRAL)

- 51. Szubmediterrán és mérsékelt övi cserjések**
- 5110 Sziklás lejtők állandósult xero-termofil formációi puszpánggal (*Buxus sempervirens*) (részben *Berberidion*)
- 5120 Hegyvidéki hashajtózanót (*Cytisus purgans*) formációk
- 5130 Borókaformációk (*Juniperus communis*) fenyérekben vagy mészkedvelő gyepekben
- 5140 * Szuharformációk (*Cistus palhinhae*) nedves tengerparti fenyérekben
- 52. Mediterrán fás matorral**
- 5210 Fás matorral borókafajokkal (*Juniperus* spp.)
- 5220 * Jujubás (*Zyziphus*) fás matorral
- 5230 * Babércserjés (*Laurus nobilis*) fás matorral

▼ **M3****53. Meleg mediterrán és előszteppcserjés**

- 5310 Babér (*Laurus nobilis*) -cserjések
- 5320 Alacsony Euphorbia-formációk sziklafalak mellett
- 5330 Meleg mediterrán és félsivatagi bozót

54. Phrygana

- 5410 Nyugat-mediterrán sziklatető-phrygana (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*)
- 5420 Tövisesvérfű-phryganák (*Sarcopoterium spinosum*)
- 5430 Az *Euphorbieto-Verbascion* endemikus phryganái

6. TERMÉSZETES ÉS FÉLTERMÉSZETES GYEPEK

61. Természetes gyepek

- 6110 * Mészkedvelő vagy bazofil varjúhájás gyepek (*Alysso-Sedion albi*)
- 6120 * Száraz meszes homoki gyepek
- 6130 *Violetalia calaminariae* gyepek
- 6140 Pireuszi *Festuca eskia* szilikátgyepek
- 6150 Havasi és boreális szilikát gyepek
- 6160 Ibériai hegyvidéki *Festuca indigesta* szilikátgyepek
- 6170 Havasi és alhavasi mészkedvelő gyepek
- 6180 Makarónéziai mezofil gyepek
- 6190 Pannon sziklagyepek (*Stipo-Festucetalia pallentis*)

62. Féltermészetes száraz gyepek és alacsony cserjések

- 6210 Meszes alapkőzetű féltermészetes száraz gyepek és cserjésedett változataik (*Festuco-Brometalia*) (* fontos orchidea-lelőhelyek)
- 6220 * Pseudo-sztepp a *Thero-Brachipodietea*-hoz tartozó fűfélékkel és egyéves fajokkal
- 6230 * Fajgazdag *Nardus*-gyepek szilikátos alapkőzetű hegyvidéki területeken és kontinentális európai területek domb- és hegyvidékei
- 6240 * Szubpannon sztyeppék
- 6250 * Síksági pannon löszgyepek
- 6260 * Pannon homoki gyepek
- 6270 * Fennoskandiai alföldek fajgazdag- száraz és üde-füves gyepjei
- 6280 * Északi „alvar” és prekambriumi mészköves sziklaplatók
- 62A0 Keleti szubmediterrán száraz gyepek (*Scorzoneratalia villosae*)
- 62B0 * Ciprus szerpentin gyepjei
- 62C0 * Ponto-szarmatai sztyeppék
- 62D0 Moesiai hegyvidéki mézskerülő gyepek

63. Szklerofil legelőerdők („dehasas”)

- 6310 Legelőerdők örökzöld tölgyfajokkal (*Quercus* spp.)

64. Féltermészetes, magasfűű nedves rétek

- 6410 Kékperjés láprétek meszes, tőzeges vagy agyag-bemosódásos talajokon (*Molinion caeruleae*)
- 6420 *Molinio-Holoschoenion* típusú mediterrán magasfűű rétek
- 6430 Síkságok és a hegyvidéktől a magashegységig tartó szintek hidrofil magaskórós szegélytársulásai
- 6440 Folyóvölgyek *Cnidion dubii*-hoz tartozó mocsárréteji
- 6450 Északi boreális mocsárrétek
- 6460 A Troodos-hegység tőzeggyepjei

▼ **M3****65. Mezofil gyepek**

- 6510 Sík- és dombvidéki kaszálórétek (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)
- 6520 Hegyi kaszálórétek
- 6530 * Fennoskandiai fás rétek

7. DAGADÓLÁPOK, ÁTMENETI LÁPOK ÉS RÉTLÁPOK

71. Savanyú tőzegmohalápok

- 7110 * Dagadólápok
- 7120 Degradált dagadólápok, amelyek még képesek természetes úton regenerálódni
- 7130 Takarólápok (* csak az aktívak)
- 7140 Tőzegmohás lápok és ingólápok
- 7150 Tőzegkákás semlyékek (*Rhynchosporion*)
- 7160 Ásványi anyagokban gazdag fennoskandiai források és forráslápok

72. Meszes lápok

- 7210 * Meszes lápok télisással (*Cladium mariscus*) és a *Caricion davallianae* fajával
- 7220 * Mésztofás források (*Cratoneurion*)
- 7230 Mészkedvelő üde láp- és sásrétek
- 7240 * A *Caricion bicoloris-atrofuscae* havasi pionír formációi

73. Boreális lápok

- 7310 * Aapa-lápok
- 7320 * Palsa-lápok

8. SZIKLÁS ÉLŐHELYEK ÉS BARLANGOK

81. Sziklatörmelék-lejtők

- 8110 Hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők a hóhatárig (*Androsacetalia alpinae* és *Galeopsietalia ladani*)
- 8120 Hegyvidéki mészkő- és mészpalatörmelék-lejtők a havasi régióig (*Thlaspietea rotundifolia*)
- 8130 Nyugat-mediterrán és meleg sziklatörmelék-lejtők
- 8140 Kelet-mediterrán sziklatörmelék-lejtők
- 8150 Közép-európai hegyvidéki szilikátos sziklatörmelék-lejtők
- 8160 * Közép-Európa domb- és hegyvidéki mészkő-törmelék-lejtői

82. Sziklás lejtők sziklanövényzettel

- 8210 Mészkősziklás lejtők sziklanövényzettel
- 8220 Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel
- 8230 Szilikátsziklák a *Sedo-Scleranthion* vagy a *Sedo-albi-Veronicion dillenii* pionír növényzetével
- 8240 * Mészkő hasadékok

83. Egyéb sziklás élőhelyek

- 8310 Nagyközönség számára meg nem nyitott barlangok
- 8320 Lávamezők és természetes üregek
- 8330 Elárasztott vagy részben elárasztott tengeri barlangok
- 8340 Állandó gleccserek

▼M3

9. ERDŐK

Őshonos fajokból álló természetes (természetközeli) erdő, amely magas fákból állományokat képez tipikus aljnövényzettel, továbbá eleget tesz a következő feltételnek: ritka vagy maradvány és/vagy közösségi jelentőségű fajoknak ad otthont

90. Európa boreális erdői

- 9010 * Nyugati Taiga
- 9020 * Epifitonokban gazdag, természetes, idős, lomblevelű erdők (*Quercus*-, *Tilia*-, *Acer*-, *Fraxinus*- vagy *Ulmus*-fajokkal) Fennoskandia hemiboreális régiójában
- 9030 * Az emelkedő partvidékek elsődleges szukcessziója során kialakult természetes erdők
- 9040 Északi szubalpin/szubarktikus erdők molyhos nyírral (*Betula pubescens* subsp. *czerepanovii*)
- 9050 Aljnövényzetben gazdag fennoskandina erdők lucfenyővel (*Picea abies*)
- 9060 A glaciofluvialis eskereken álló, illetve azokhoz csatlakozó túlevelű erdők
- 9070 Fennoskandina fás legelők
- 9080 * Fennoskandina lombhullató mocsárerdők

91. Európa mérsékelt övi erdői

- 9110 Mészkerülő bükkösök (*Luzulo-Fagetum*)
- 9120 Atlanti mészkerülő bükkösök, cserjeszintben *Ilex*- és néha *Taxus*-fajokkal is (*Quercion robori-petraeae* vagy *Ilici-Fagenion*)
- 9130 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 9140 Közép-európai alhavasi bükkösök *Acer*-fajokkal és kontyviráglevelű sóskával (*Rumex arifolius*)
- 9150 *A Cephalanthero-Fagion* közép-európai sziklai bükkösei mészkövön
- 9160 *A Carpinion betuli* szubatlanti és közép-európai tölgyesei és gyertyános-tölgyesei
- 9170 *Galio-Carpinetum* gyertyános-tölgyesek
- 9180 * Lejtők és sziklatörmelékek *Tilio-Acerion*-erdői
- 9190 Idős, mészkerülő tölgyesek kocsányos tölgygel (*Quercus robur*) homokos síkságokon
- 91A0 Idős tölgyesek *Ilex*- és *Blechnum*-fajokkal a Brit-szigeteken
- 91B0 Melegkedvelő *Fraxinus angustifolia*-erdők keskenylevelű kőris-erdők
- 91C0 * Kaledóniai erdők
- 91D0 * Láperdők
- 91E0 * Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91F0 Keményfás ligeterdők nagy folyók mentén *Quercus robur*, *Ulmus laevis* és *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* vagy *Fraxinus angustifolia*-fajokkal (*Ulmion minoris*)
- 91G0 * Pannon gyertyános-tölgyesek *Quercus petraea*-val és *Carpinus betulus*-szal
- 91H0 * Pannon molyhos tölgyesek *Quercus pubescens*-szel
- 91I0 * Euro-szibériai erdőssztyepp-tölgyesek tölgy (*Quercus* spp.) fajokkal
- 91J0 * A Brit-szigetek tiszafásai (*Taxus baccata*)
- 91K0 Illír bükkerdők (*Fagus sylvatica*, *Aremonio-Fagion*)
- 91L0 Illír gyertyános-tölgyesek (*Erythronion-Carpinion*)
- 91M0 Pannon cseres-tölgyesek

▼ **M3**

- 91N0 * Pannon homoki borókás-nyárasok (*Junipero-Populetum albae*)
- 91P0 Endemikus mézskerülő jegenyefenyves Lengyelországban (*Abietetum polonicum*)
- 91Q0 A Nyugati-Kárpátok mézskerülő erdeifenyő-erdői (*Pinus sylvestris*)
- 91R0 A Dinári-hegységi dolomit erdeifenyő-erdői (*Genisto januensis-Pinetum*)
- 91S0 Szubmontán és montán bükkösök (*Asperulo-Fagetum*)
- 91T0 Közép-európai zuzmós erdeifenyő-erdők
- 91U0 Szarmata sztyeppek fenyvesei
- 91V0 Dák bükkerdők (*Symphyto-Fagion*)
- 91W0 Moesiai bükkerdők
- 91X0 * Dobrogeai bükkerdők
- 91Y0 Dák tölgyesek és gyertyános-tölgyesek
- 91Z0 Moesiai ezüst hárserdő
- 91AA * Keleti fehér tölgyesek
- 91BA Moesiai jegenyefenyő erdők
- 91CA Rhodopide és balkáni erdeifenyő-erdők
- 92. Mediterrán lombhullató erdők**
- 9210 * Appenninekbeli bükkösök *Taxus*- és *Ilex*-fajokkal
- 9220 * Appenninekbeli bükkösök közönséges jegenyefenyővel (*Abies alba*) és bükkösök szicíliai jegenyefenyővel (*Abies nebrodensis*)
- 9230 Galíciai-portugál tölgyerdők kocsányos és pireneusi tölgygel (*Quercus robur* és *Quercus pyrenaica*)
- 9240 Ibériai-tölgy (*Quercus faginea*) és algériaitölgy erdők (*Quercus canariensis*)
- 9250 Macedóntölgyerdők (*Quercus trojana*)
- 9260 Szelídgesztenyések (*Castanea sativa*)
- 9270 Hellén bükkösök macedón jegenyefenyővel (*Abies borisii-regis*)
- 9280 Magyar tölgyesek (*Quercus frainetto*)
- 9290 Cipruserdők (*Cupressus*), (*Acero-Cupression*)
- 92A0 Fehérfűz (*Salix alba*) és fehérynár (*Populus alba*) alkotta galériaerdők
- 92B0 Időszakos mediterrán vízfolyások parti társulásai pontuszi hangarózsával (*Rhododendron ponticum*), *Salix* és egyéb fajokkal
- 92C0 Keleti-platán (*Platanus orientalis*) és keleti-ámbrafa (*Liquidambar orientalis*) alkotta erdők (*Platanion orientalis*)
- 92D0 Déli folyóparti galériaerdők és cserjések (*Nerio-Tamariceteae* és *Securinegion tinctoriae*)
- 93. Mediterrán keménylombú erdők**
- 9310 Égei molyhostölgyerdők (*Quercus brachyphylla*)
- 9320 *Olea*-erdők és *Ceratonia*-erdők
- 9330 Paratölgy-erdők (*Quercus suber*)
- 9340 Magyaltölgy (*Quercus ilex*) és kereklevelűtölgy (*Quercus rotundifolia*) alkotta erdők
- 9350 Nagypikkelyű tölgyerdők (*Quercus macrolepis*)
- 9360 * Makarónéziai babéردők (*Laurus*, *Ocotea*)
- 9370 * *Phoenix*-fajok alkotta pálmaligetek
- 9380 Közönséges magyalerdők (*Ilex aquifolium*)

▼ **M3**

- 9390 * Cserjés és bokorerdő-növényzet égerlevelű tölgygel (*Quercus alni-folia*)
- 93A0 Kurdisztánitölgy-erdőségek (*Quercus infectoria*) (*Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae*)
- 94. Mérsékelt övi hegyvidéki tűlevelű erdők**
- 9410 Mészkerülő hegyvidéki lucosok a havasi régióig (*Vaccinio-Piceetea*)
- 9420 Havasi-vörösfenyő (*Larix decidua*) és cirbolyafenyő (*Pinus cembra*) alkotta erdők
- 9430 Alhavasi és hegyi kampósfenyő (*Pinus uncinata*) alkotta erdők (* gipszen vagy mészkövön)
- 95. Mediterrán és makarónéziai hegyvidéki tűlevelű erdők**
- 9510 * A Dél-Appenninek közönséges jegenyefenyőerdői (*Abies alba*)
- 9520 Andalúz jegenyefenyő-erdők (*Abies pinsapo*)
- 9530 * Mediterrán (szubmediterrán) fenyőerdők endemikus feketefenyővel
- 9540 Mediterrán fenyvesek endemikus Mesogean-fenyőkkel
- 9550 Kanári-szigeteki endemikus fenyvesek
- 9560 * Endemikus erdők borókafajokkal (*Juniperus* spp.)
- 9570 * Lakkciprus-erdők (*Tetraclinis articulata*)
- 9580 * Mediterrán tiszafa-erdők (*Taxus baccata*)
- 9590 * Ciprusicédrus-erdők (*Cedrosetum brevifoliae*)
- 95A0 Magas hegyvidéki mediterrán fenyvesek

▼ **M3***II. MELLÉKLET***KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYFAJOK, AMELYEK MEGŐRZÉSÉHEZ KÜLÖNLEGES TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK KIJELÖLÉSE SZÜKSÉGES****Értelmezés**

- a) A II. melléklet az I. mellékletet kiegészítve megállapítja a különleges természetmegőrzési területek hálózatát.
- b) Az e mellékletben felsorolt fajok az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra:
- a faj vagy az alfaj megnevezése, vagy
 - mindazon faj, amely egy magasabb rendszertani osztályba vagy ennek egy megjelölt részébe tartozik.

A család vagy a nem, illetve nemzetség (genus) megnevezése után az „spp” rövidítés jelöli az ehhez a családhoz vagy nemhez, illetve nemzetséghez tartozó összes fajt.

- c) Jelölések

A faj megnevezése előtt található csillag (*) jelzi a kiemelt jelentőségű fajokat.

Az e mellékletben található fajok többségét a IV. melléklet is tartalmazza. Amennyiben az adott faj szerepel a jelen mellékletben, de azt sem a IV. sem az V. melléklet nem tartalmazza, akkor a faj elnevezése után az (o) jelölés áll; amennyiben az adott faj szerepel ebben a mellékletben valamint az V. mellékletben is, de azt a IV. melléklet nem tartalmazza, akkor az elnevezését követően a (V) jelölés található.

a) **ÁLLATOK***GERINCESEK***EMLŐSÖK****INSECTIVORA**

Talpidae

Galemys pyrenaicus

CHIROPTERA

Rhinolophidae

Rhinolophus blasii

Rhinolophus euryale

Rhinolophus ferrumequinum

Rhinolophus hipposideros

Rhinolophus mehelyi

Vespertilionidae

Barbastella barbastellus

Miniopterus schreibersii

Myotis bechsteinii

Myotis blythii

Myotis capaccinii

Myotis dasycneme

Myotis emarginatus

Myotis myotis

Pteropodidae

Rousettus aegyptiacus

▼ **M3**

RODENTIA

Gliridae

Myomimus roachi

Sciuridae

* *Marmota marmota latirostris*

* *Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)*

Spermophilus citellus (Citellus citellus)

* *Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)*

Castoridae

Castor fiber (kivéve az észti, a lett, a litván, a finn és a svéd populációkat)

Cricetidae

Mesocricetus newtoni

Microtidae

Microtus cabrerai

* *Microtus oeconomus arenicola*

* *Microtus oeconomus mehelyi*

Microtus tatricus

Zapodidae

Sicista subtilis

CARNIVORA

Canidae

* *Alopex lagopus*

* *Canis lupus* (kivéve az észti populációt; a görög populációkból: csak a 39. szélességi foktól délre találhatóak; a spanyol populációkat: a spanyol populációkból: csak a Duerótól délre találhatóak; a lett, a litván és a finn populációkat).

Ursidae

* *Ursus arctos* (kivéve az észti, a finn és a svéd populációkat)

Mustelidae

* *Gulo gulo*

Lutra lutra

Mustela eversmanii

* *Mustela lutreola*

Vormela peregusna

Felidae

Lynx lynx (kivéve az észti, a lett és a finn populációkat)

* *Lynx pardinus*

Phocidae

Halichoerus grypus (V)

* *Monachus monachus*

Phoca hispida botnica (V)

* *Phoca hispida saimensis*

Phoca vitulina (V)

ARTIODACTYLA

Cervidae

▼ **M3**

* *Cervus elaphus corsicanus*

Rangifer tarandus fennicus (o)

Bovidae

* *Bison bonasus*

Capra aegagrus (természetes populációk)

* *Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (természetes populációk –
Korzika és Szardínia)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)

* *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)

Rupicapra rupicapra balcanica

* *Rupicapra rupicapra tatrica*

CETACEA

Phocoena phocoena

Tursiops truncatus

HÜLLŐK

CHELONIA (TESTUDINES)

Testudinidae

Testudo graeca

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

* *Caretta caretta*

* *Chelonia mydas*

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*)

Lacerta monticola

Lacerta schreiberi

Gallotia galloti insulanagae

* *Gallotia simonyi*

Podarcis lilfordi

Podarcis pityusensis

Scincidae

Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*)

Gekkonidae

Phyllodactylus europaeus

OPHIDIA (SERPENTES)

Colubridae

* *Coluber cypriensis*

Elaphe quatuorlineata

▼M3*Elaphe situla** *Natrix natrix cypriaca*

Viperidae

* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*)*Vipera ursinii* (kivéve a *Vipera ursinii rakosiensis*)* *Vipera ursinii rakosiensis***KÉTÉLTŰEK**

CAUDATA

Salamandridae

*Chioglossa lusitanica**Mertensiella luschani* (*Salamandra luschani*)* *Salamandra aurorae* (*Salamandra atra aurorae*)*Salamandrina terdigitata**Triturus carnifex* (*Triturus cristatus carnifex*)*Triturus cristatus* (*Triturus cristatus cristatus*)*Triturus dobrogicus* (*Triturus cristatus dobrogicus*)*Triturus karelinii* (*Triturus cristatus karelinii*)*Triturus montandoni**Triturus vulgaris ampelensis*

Proteidae

* *Proteus anguinus*

Plethodontidae

Hydromantes (*Speleomantes*) *ambrosii**Hydromantes* (*Speleomantes*) *flavus**Hydromantes* (*Speleomantes*) *genei**Hydromantes* (*Speleomantes*) *imperialis**Hydromantes* (*Speleomantes*) *strinatii**Hydromantes* (*Speleomantes*) *supramontis*

ANURA

Discoglossidae

* *Alytes muletensis**Bombina bombina**Bombina variegata**Discoglossus galganoi* (beleértve a *Discoglossus „jeanneae”-t*)*Discoglossus montalentii**Discoglossus sardus*

Ranidae

Rana latastei

Pelobatidae

* *Pelobates fuscus insubricus***HALAK**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

Eudontomyzon spp. (o)

▼ M3

Lampetra fluviatilis (V) (kivéve a finn és a svéd populációkat)

* *Ursus arctos* (kivéve az észti, a finn és a svéd populációkat)

Lethenteron zanandreaei (V)

Petromyzon marinus (o) (kivéve a svéd populációkat)

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

* *Acipenser naccarii*

* *Acipenser sturio*

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp. (V)

SALMONIFORMES

Salmonidae

Hucho hucho (természetes populációk) (V)

Salmo macrostigma (o)

Salmo marmoratus (o)

Salmo salar (only in fresh water) (V) (kivéve a finn populációkat)

Coregonidae

* *Coregonus oxyrrhynchus* (a tengerben ívó folyami halak populációi az Északi-tenger egyes övezeteiben)

Umbridae

Umbra krameri (o)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

Alburnus albidus (o) (*Alburnus vulturius*)

Anaecypris hispanica

Aspius aspius (V) (kivéve a finn populációkat)

Barbus comiza (V)

Barbus meridionalis (V)

Barbus plebejus (V)

Chalcalburnus chalcoides (o)

Chondrostoma genei (o)

Chondrostoma lusitanicum (o)

Chondrostoma polylepis (o) (beleértve a *C. willkommi*-t)

Chondrostoma soetta (o)

Chondrostoma toxostoma (o)

Gobio albipinnatus (o)

Gobio kessleri (o)

Gobio uranoscopus (o)

Iberocypris palaciosi (o)

* *Ladigesocypris ghigii* (o)

Leuciscus lucumonis (o)

Leuciscus souffia (o)

Pelecus cultratus (V)

Phoxinellus spp. (o)

▼ M3

* *Phoxinus phoxinus*

Rhodeus sericeus amarus (o)

Rutilus pigus (V)

Rutilus rubilio (o)

Rutilus arcasii (o)

Rutilus macrolepidotus (o)

Rutilus lemmingii (o)

Rutilus frisii meidingeri (V)

Rutilus alburnoides (o)

Scardinius graecus (o)

Cobitidae

Cobitis elongata (o)

Cobitis taenia (o) (kivéve a finn populációkat)

Cobitis trichonica (o)

Misgurnus fossilis (o)

Sabanejewia aurata (o)

Sabanejewia larvata (o) (*Cobitis larvata* és *Cobitis conspersa*)

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis (V)

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Aphanius iberus (o)

Aphanius fasciatus (o)

* *Valencia hispanica*

* *Valencia letourneuxi* (*Valencia hispanica*)

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus baloni

Gymnocephalus schraetzer (V)

* *Romanichthys valsanicola*

Zingel spp. ((o) kivéve a *Zingel aspert* és a *Zingel zingelt* (V))

Gobiidae

Knipowitschia (Padogobius) panizzae (o)

Padogobius nigricans (o)

Pomatoschistus canestrini (o)

SCORPAENIFORMES

Cottidae

Cottus gobio (o) (kivéve a finn populációkat)

Cottus petiti (o)

GERINCTELENEK

ÍZELTLÁBÚAK

CRUSTACEA

Decapoda

▼ M3*Austropotamobius pallipes* (V)* *Austropotamobius torrentium* (V)

Isopoda

* *Armadillidium ghardalamensis*

INSECTA

Coleoptera

Agathidium pulchellum (o)*Bolbelasmus unicornis**Boros schneideri* (o)*Buprestis splendens**Carabus hampei**Carabus hungaricus** *Carabus menetriesi pacholei** *Carabus olympiae**Carabus variolosus**Carabus zawadzskii**Cerambyx cerdo**Corticaria planula* (o)*Cucujus cinnaberinus**Dorcadion fulvum cervae**Duvalius gebhardti**Duvalius hungaricus**Dytiscus latissimus**Graphoderus bilineatus**Leptodirus hochenwarti**Limoniscus violaceus* (o)*Lucanus cervus* (o)*Macrolea pubipennis* (o)*Mesosa myops* (o)*Morimus funereus* (o)* *Osmoderma eremita**Oxyporus mannerheimii* (o)*Pilemia tigrina** *Phryganophilus ruficollis**Probaticus subrugosus**Propomacrus cypriacus** *Pseudogaurotina excellens**Pseudoseriscius cameroni**Pytho kolwensis**Rhysodes sulcatus* (o)* *Rosalia alpina**Stephanopachys linearis* (o)*Stephanopachys substriatus* (o)*Xyletinus tremulicola* (o)

▼ **M3**

Hemiptera

Aradus angularis (o)

Lepidoptera

Agriades glandon aquilo (o)*Arytrura musculus** *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* (o)*Catopta thrips**Chondrosoma fiduciarium**Clossiana improba* (o)*Coenonympha oedippus**Colias myrmidone**Cucullia mixta**Dioszeghyana schmidtii**Erannis ankeraria**Erebia calcaria**Erebia christi**Erebia medusa polaris* (o)*Eriogaster catax**Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia* (o)*Glyphipterix loricatella**Gortyna borelii lunata**Graellsia isabellae* (V)*Hesperia comma catena* (o)*Hypodryas maturna**Leptidea morsei**Lignyopectera fumidaria**Lycaena dispar**Lycaena helle**Maculinea nausithous**Maculinea teleius**Melanargia arge** *Nymphalis vaualbum**Papilio hospiton**Phyllometra culminaria**Plebicula golgus**Polymixis rufocincta isolata**Polyommatus eroides**Pseudophilotes bavius**Xestia borealis* (o)*Xestia brunneopicta* (o)* *Xylomoia strix*

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

▼ **M3**

Coenagrion hylas (o)
Coenagrion mercuriale (o)
Coenagrion ornatum (o)
Cordulegaster heros
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia
Oxygastra curtisii

Orthoptera

Baetica ustulata
Brachytrupes megacephalus
Isophya costata
Isophya harzi
Isophya stysi
Myrmecophilus baronii
Odontopodisma rubripes
Paracaloptenus caloptenoides
Pholidoptera transsylvanica
Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius

ARACHNIDA

Pseudoscorpiones

Anthrenochernes stellae (o)

PUHATESTŰEK

GASTROPODA

Anisus vorticulus
Caseolus calculus
Caseolus commixta
Caseolus sphaerula
Chilostoma banaticum
Discula leacockiana
Discula tabellata
Discus guerinianus
Elona quimperiana
Geomalacus maculosus
Geomitra moniziana
Gibbula nivosa
 * *Helicopsis striata austriaca* (o)
Hygromia kovacsi
Idiomela (Helix) subplicata
Lampedusa imitatrix
 * *Lampedusa melitensis*

▼ **M3**

Leiostyla abbreviata
Leiostyla cassida
Leiostyla corneocostata
Leiostyla gibba
Leiostyla lamellosa
 * *Paladilhia hungarica*
Sadleriana pannonica
Theodoxus transversalis
Vertigo angustior (o)
Vertigo genesii (o)
Vertigo geyeri (o)
Vertigo moulinsiana (o)

BIVALVIA

Unionoida

Margaritifera durrovensis (*Margaritifera margaritifera*) (V)
Margaritifera margaritifera (V)
Unio crassus

Dreissenidae

Congeria kusceri

b) **NÖVÉNYEK****PTERIDOPHYTA**

ASPLENIACEAE

Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy
Asplenium adulterinum Milde

BLECHNACEAE

Woodwardia radicans (L.) Sm.

DICKSONIACEAE

Culcita macrocarpa C. Presl

DRYOPTERIDACEAE

Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata
 * *Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.
Dryopteris fragans (L.) Schott

HYMENOPHYLLACEAE

Trichomanes speciosum Willd.

ISOETACEAE

Isoetes boryana Durieu
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

MARSILEACEAE

Marsilea batardae Launert
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.

OPHIOGLOSSACEAE

Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun

▼ **M3****GYMNOSPERMAE**

PINACEAE

- * *Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei

ANGIOSPERMAE

ALISMATACEAE

- * *Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz.
- Caldesia parnassifolia* (L.) Parl.
- Luronium natans* (L.) Raf.

AMARYLLIDACEAE

- Leucojum nicaeense* Ard.
- Narcissus asturiensis* (Jordan) Pugsley
- Narcissus calcicola* Mendonça
- Narcissus cyclamineus* DC.
- Narcissus fernandesii* G. Pedro
- Narcissus humilis* (Cav.) Traub
- * *Narcissus nevadensis* Pugsley
- Narcissus pseudonarcissus* L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes
- Narcissus scaberulus* Henriq.
- Narcissus triandrus* L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.
- Narcissus viridiflorus* Schousboe

ASCLEPIADACEAE

- Vincetoxicum pannonicum* (Borhidi) Holub

BORAGINACEAE

- * *Anchusa crispa* Viv.
- Echium russicum* J.F.Gemlin
- * *Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes
- Myosotis lusitanica* Schuster
- Myosotis rehsteineri* Wartm.
- Myosotis retusifolia* R. Afonso
- Omphalodes kuzinskyanae* Willk.
- * *Omphalodes littoralis* Lehm.
- * *Onosma tornensis* Javorka
- Solenanthus albanicus* (Degen & al.) Degen & Baldacci
- * *Symphytum cycladense* Pawl.

CAMPANULACEAE

- Adenophora lilifolia* (L.) Ledeb.
- Asyneuma giganteum* (Boiss.) Bormm.
- * *Campanula bohemica* Hruby
- * *Campanula gelida* Kovanda
- Campanula romanica* Săvul.
- * *Campanula sabatia* De Not.
- * *Campanula serrata* (Kit.) Hendrych
- Campanula zoysii* Wulfen
- Jasione crispa* (Pourret) Samp. subsp. *serpentina* Pinto da Silva

▼ M3

Jasione lusitanica A. DC.

CARYOPHYLLACEAE

Arenaria ciliata L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl

Arenaria humifusa Wahlenberg

* *Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter

Arenaria provincialis Chater & Halliday

* *Cerastium alsinifolium* Tausch *Cerastium dinaricum* G. Beck & Szysz.

Dianthus arenarius L. subsp. *arenarius*

* *Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O.Schwarz

Dianthus cintranus Boiss. & Reuter subsp. *cintranus* Boiss. & Reuter

* *Dianthus diutinus* Kit.

* *Dianthus lumnitzeri* Wiesb.

Dianthus marizii (Samp.) Samp.

* *Dianthus moravicus* Kovanda

* *Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.

Dianthus plumarius subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay

Dianthus rupicola Biv.

* *Gypsophila papillosa* P. Porta

Herniaria algarvica Chaudhri

* *Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis

Herniaria lusitanica (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri

Herniaria maritima Link

* *Minuartia smejkalii* Dvorakova

Moehringia jankae Griseb. ex Janka

Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.

Moehringia tommasinii Marches.

Moehringia villosa (Wulfen) Fenzl

Petrocoptis grandiflora Rothm.

Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.

Petrocoptis pseudoviscosa Fernández Casas

Silene furcata Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters

* *Silene hicesiae* Brullo & Signorello

Silene hifacensis Rouy ex Willk.

* *Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.

Silene longicilia (Brot.) Otth.

Silene mariana Pau

* *Silene orphanidis* Boiss

* *Silene rothmaleri* Pinto da Silva

* *Silene velutina* Pourret ex Loisel.

CHENOPODIACEAE

* *Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott

* *Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone

* *Salicornia veneta* Pignatti & Lausi

CISTACEAE

▼ M3

Cistus palhinhae Ingram

Halimium verticillatum (Brot.) Sennen

Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday

Helianthemum caput-felis Boiss.

* *Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira

COMPOSITAE

* *Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter

Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.

* *Artemisia granatensis* Boiss.

* *Artemisia laciniata* Willd.

Artemisia oelandica (Besser) Komaror

* *Artemisia pancicii* (Janka) Ronn.

* *Aster pyrenaicus* Desf. ex DC

* *Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.

Carlina onopordifolia Besser

* *Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.

* *Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal

* *Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler

* *Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou

* *Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal

* *Centaurea balearica* J. D. Rodriguez

* *Centaurea borjae* Valdes-Berm. & Rivas Goday

* *Centaurea citricolor* Font Quer

Centaurea corymbosa Pourret

Centaurea gadorensis G. Blanca

* *Centaurea horrida* Badaro

Centaurea immanuelis-loewii Degen

Centaurea jankae Brandza

* *Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.

Centaurea kartschiana Scop.

* *Centaurea lactiflora* Halacsy

Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál

* *Centaurea niederi* Heldr.

* *Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.

* *Centaurea pinnata* Pau

Centaurea pontica Prodan & E. I. Nyárády

Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca

Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál

Centaurea vicentina Mariz

Cirsium brachycephalum Juratzka

* *Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.

Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto

Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller

Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*

▼ M3

Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
 * *Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
Hyoseris frutescens Brullo et Pavone
 * *Jurinea cyanooides* (L.) Reichenb.
 * *Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 * *Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
 * *Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link
Ligularia sibirica (L.) Cass.
 * *Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal
Santolina impressa Hoffmanns. & Link
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link
Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer
 * *Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner
Senecio nevadensis Boiss. & Reuter
 * *Serratula lycopifolia* (Vill.) A.Kern
Tephrosia longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus argyrothamnus* Greuter
 * *Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles

CRUCIFERAE

Alyssum pyrenaicum Lapeyr.
 * *Arabis kennedyae* Meikle
Arabis sadina (Samp.) P. Cout.
Arabis scopoliana Boiss
 * *Biscutella neustriaca* Bonnet
Biscutella vinentina (Samp.) Rothm.
Boleum asperum (Pers.) Desvaux
Brassica glabrescens Poldini
Brassica hilarionis Post
Brassica insularis Moris
 * *Brassica macrocarpa* Guss.
Braya linearis Rouy
 * *Cochlearia polonica* E. Fröhlich
 * *Cochlearia tatrae* Borbas
 * *Coincya rupestris* Rouy
 * *Coronopus navasii* Pau
Crambe tataria Sebeok
Diplotaxis ibicensis (Pau) Gómez-Campo
 * *Diplotaxis siettiana* Maire

▼ M3

Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.

Draba cacuminum Elis Ekman

Draba cinerea Adams

Draba doreri Heuffel.

Erucastrum palustre (Pirona) Vis.

* *Erysimum pienanicum* (Zapal.) Pawl.

* *Iberis arbuscula* Runemark

Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva

* *Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.

Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.

Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp. *cintrana* (Coutinho) Franco & P. Silva (*Coincya cintrana* (P. Cout.) Pinto da Silva)

Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castroviejo

Sisymbrium supinum L.

Thlaspi jankae A.Kern.

CYPERACEAE

Carex holostoma Drejer

* *Carex panormitana* Guss.

Eleocharis carniolica Koch

DIOSCOREACEAE

* *Borderea chouardii* (Gaussen) Heslot

DROSERACEAE

Aldrovanda vesiculosa L.

ELATINACEAE

Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al

ERICACEAE

Rhododendron luteum Sweet

EUPHORBIACEAE

* *Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann

Euphorbia transtagana Boiss.

GENTIANACEAE

* *Centaurium rigualii* Esteve

* *Centaurium somedanum* Lainz

Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet

Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg

* *Gentianella bohémica* Skalicky

GERANIACEAE

* *Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter

Erodium paularense Fernández-González & Izco

* *Erodium rupicola* Boiss.

GLOBULARIACEAE

* *Globularia stygia* Orph. ex Boiss.

GRAMINEAE

Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.

Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson

▼ M3

Avenula hackelii (Henriq.) Holub
Bromus grossus Desf. ex DC.
Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries
Cinna latifolia (Trev.) Griseb.
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl
Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
Festuca duriotagana Franco & R. Afonso
Festuca elegans Boiss.
Festuca henriquesii Hack.
Festuca summilusitana Franco & R. Afonso
Gaudinia hispanica Stace & Tutin
Holcus setigulumis Boiss. & Reuter subsp. *duriensis* Pinto da Silva
Micropyropsis tuberosa Romero — Zarco & Cabezudo
Poa granitica Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I. Nyárády
* *Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch
Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub
Puccinellia phryganodes (Trin.) Scribner + Merr.
Puccinellia pungens (Pau) Paunero
* *Stipa austroitalica* Martinovsky
* *Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz
Stipa danubialis Dihoru & Roman
* *Stipa styriaca* Martinovsky
* *Stipa veneta* Moraldo
* *Stipa zaleskii* Wilensky
Trisetum subalpestre (Hartman) Neuman

GROSSULARIACEAE

* *Ribes sardoum* Martelli

HIPPURIDACEAE

Hippuris tetraphylla L. Fil.

HYPERICACEAE

* *Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson

IRIDACEAE

Crocus cyprius Boiss. et Kotschy
Crocus hartmannianus Holmboe
Gladiolus palustris Gaud.
Iris aphylla L. subsp. *hungarica* Hegi
Iris humilis Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A. et D.Löve

JUNCACEAE

Juncus valvatus Link
Luzula arctica Blytt

LABIATAE

Dracocephalum austriacum L.
* *Micromeria taygetea* P. H. Davis
Nepeta dirphya (Boiss.) Heldr. ex Halacsy

▼ M3

- * *Nepeta sphaciotica* P. H. Davis
- Origanum dictamnus* L.
- Phlomis brevibracteata* Turril
- Phlomis cypria* Post
- Salvia veneris* Hedge
- Sideritis cypria* Post
- Sideritis incana* subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga
- Sideritis javalambrensis* Pau
- Sideritis serrata* Cav. ex Lag.
- Teucrium lepicephalum* Pau
- Teucrium turredanum* Losa & Rivas Goday
- * *Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link
- Thymus carnosus* Boiss.
- * *Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.)

LEGUMINOSAE

- Anthyllis hystrix* Cardona, Contandr. & E. Sierra
- * *Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge
- * *Astragalus aquilanus* Anzalone
- Astragalus centralpinus* Braun-Blanquet
- * *Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis*
- * *Astragalus maritimus* Moris
- Astragalus peterfii* Jáv.
- Astragalus tremolsianus* Pau
- * *Astragalus verrucosus* Moris
- * *Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
- Genista dorycnifolia* Font Quer
- Genista holopetala* (Fleischm. ex Koch) Baldacci
- Melilotus segetalis* (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco
- * *Ononis hackelii* Lange
- Trifolium saxatile* All.
- * *Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez

LENTIBULARIACEAE

- * *Pinguicula crystallina* Sm.
- Pinguicula nevadensis* (Lindb.) Casper

LILIACEAE

- Allium grosii* Font Quer
- * *Androcymbium rechingeri* Greuter
- * *Asphodelus bento-rainhae* P. Silva
- * *Chionodoxa lochia* Meikle in Kew Bull.
- Colchicum arenarium* Waldst. et Kit.
- Hyacinthoides vicentina* (Hoffmanns. & Link) Rothm.
- * *Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
- Scilla litardierei* Breist.
- * *Scilla morrisii* Meikle

▼ M3*Tulipa cypria* Stapf*Tulipa hungarica* Borbas

LINACEAE

* *Linum dolomiticum* Borbas* *Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*)

LYTHRACEAE

* *Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE

Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt*Najas tenuissima* (A. Braun) Magnus

OLEACEAE

Syringa josikaea Jacq. Fil. ex Reichenb.

ORCHIDACEAE

Anacamptis urvilleana Sommier et Caruana Gatto*Calypso bulbosa* L.* *Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.*Cypripedium calceolus* L.*Dactylorhiza kalopissii* E.Nelson*Gymnigritella runei* Teppner & Klein*Himantoglossum adriaticum* Baumann*Himantoglossum caprinum* (Bieb.) V.Koch*Liparis loeselii* (L.) Rich.* *Ophrys kotschyi* H.Fleischm. et Soo* *Ophrys lunulata* Parl.*Ophrys melitensis* (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren*Platanthera obtusata* (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.) Hulten

OROBANCHACEAE

Orobanche densiflora Salzm. ex Reut.

PAEONIACEAE

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.*Paeonia clusii* F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis*Paeonia officinalis* L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo*Paeonia parnassica* Tzanoudakis

PALMAE

Phoenix theophrasti Greuter

PAPAVERACEAE

Corydalis gotlandica Lidén*Papaver laestadianum* (Nordh.) Nordh.*Papaver radicum* Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.

PLANTAGINACEAE

Plantago algarbiensis Sampaio (*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio)*Plantago almogravensis* Franco

▼ M3

PLUMBAGINACEAE

- Armeria berlengensis* Daveau
 * *Armeria helodes* Martini & Pold
Armeria neglecta Girard
Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld
 * *Armeria rouyana* Daveau
Armeria soleirolii (Duby) Godron
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco
 * *Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana
Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco
Limonium multiflorum Erben
 * *Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana
 * *Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE

- Persicaria foliosa* (H. Lindb.) Kitag.
Polygonum praelongum Coode & Cullen
Rumex rupestris Le Gall

PRIMULACEAE

- Androsace mathildae* Levier
Androsace pyrenaica Lam.
 * *Cyclamen fatrense* Halda et Sojak
 * *Primula apennina* Widmer
Primula carniolica Jacq.
Primula nutans Georgi
Primula palinuri Petagna
Primula scandinavica Bruun
Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE

- * *Aconitum corsicum* Gayer (*Aconitum napellus* subsp. *corsicum*)
Aconitum firmum (Reichenb.) Neilr subsp. *moravicum* Skalicky
Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott
Aquilegia kitaibelii Schott
 * *Aquilegia pyrenaica* D.C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano
 * *Consolida samia* P.H. Davis
 * *Delphinium caseyi* B.L.Burt
Pulsatilla grandis Wenderoth *Pulsatilla patens* (L.) Miller
 * *Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo
 * *Pulsatilla slavica* G.Reuss.
 * *Pulsatilla subslavica* Futak ex Goliasova
Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle
Ranunculus kykkoensis Meikle
Ranunculus lapponicus L.

▼ M3

* *Ranunculus weyleri* Mares

RESEDACEAE

* *Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE

Agrimonia pilosa Ledebour

Potentilla delphinensis Gren. & Godron

Potentilla emilii-popii Nyárády

* *Pyrus magyarica* Terpo

Sorbus teodorii Liljefors

RUBIACEAE

Galium cracoviense Ehrend.

* *Galium litorale* Guss.

Galium moldavicum (Dobrescu) Franco

* *Galium sudeticum* Tausch

* *Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter

SALICACEAE

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco

SANTALACEAE

Thesium ebracteatum Hayne

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga berica (Beguinot) D.A. Webb

Saxifraga florulenta Moretti

Saxifraga hirculus L.

Saxifraga osloënsis Knaben

Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum charidemi Lange

Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes

* *Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana

Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.

Linaria algarviana Chav.

Linaria coutinhoi Valdés

Linaria loeselii Schweigger

* *Linaria ficalhoana* Rouy

Linaria flava (Poiret) Desf.

* *Linaria hellenica* Turrill

Linaria pseudolaxiflora Lojacono

* *Linaria ricardoi* Cout.

Linaria tonzigii Lona

* *Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo

Odontites granatensis Boiss.

* *Pedicularis sudetica* Willd.

Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz

Tozzia carpathica Wol.

▼ M3

- Verbascum litigiosum* Samp.
Veronica micrantha Hoffmanns. & Link
 * *Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson

SOLANACEAE

- * *Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE

- * *Daphne arbuscula* Celak
Daphne petraea Leybold
 * *Daphne rodriguezii* Texidor

ULMACEAE

- Zelkova abelicea* (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE

- * *Angelica heterocarpa* Lloyd
Angelica palustris (Besser) Hoffm.
 * *Apium bermejoi* Llorens
Apium repens (Jacq.) Lag.
Athamanta cortiana Ferrarini
 * *Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.
 * *Bupleurum kakiskalae* Greuter
Eryngium alpinum L.
 * *Eryngium viviparum* Gay
 * *Ferula sadleriana* Lebed.
Hladnikia pastinacifolia Reichenb.
 * *Laserpitium longiradium* Boiss.
 * *Naufraga balearica* Constans & Cannon
 * *Oenanthe conioides* Lange
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy
 * *Seseli intricatum* Boiss.
Seseli leucospermum Waldst. et Kit
Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE

- Centranthus trinervis* (Viv.) Beguinot

VIOLACEAE

- Viola delphinantha* Boiss.
 * *Viola hispida* Lam.
Viola jaubertiana Mares & Vigineix
Viola rupestris F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas

ALACSONYABB RENDŰ NÖVÉNYEK

BRYOPHYTA

- Bruchia vogesiaca* Schwaegr. (o)
Bryhnia novae-angliae (Sull & Lesq.) Grout (o)
 * *Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum. (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. O. Hill) (o)
Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o)

▼ **M3**

- Cephalozia macounii* (Aust.) Aust. (o)
Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o)
Dichelyma capillaceum (Dicks) Myr. (o)
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o)
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o)
Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.) Warnst. (o)
Encalypta mutica (I. Hagen) (o)
Hamatocaulis lapponicus (Norrl.) Hedenäs (o)
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o)
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o)
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o)
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o)
 * *Marsupella profunda* Lindb. (o)
Meesia longiseta Hedw. (o)
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o)
Ochyraea tatrensis Vana (o)
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o)
Orthotrichum rogeri Brid. (o)
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o)
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o)
Riccia breidleri Jur. (o)
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o)
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o)
Sphagnum pylaisii Brid. (o)
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o)
Tortella rigens (N. Alberts) (o)

MAKARONÉZIAI FAJOK**PTERIDOPHYTA**

HYMENOPHYLLACEAE

- Hymenophyllum maderensis* Gibby & Lovis

DRYOPTERIDACEAE

- * *Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE

- Isoetes azorica* Durieu & Paiva ex Milde

MARSILEACEAE

- * *Marsilea azorica* Launert & Paiva

ANGIOSPERMAE

ASCLEPIADACEAE

- Caralluma burchardii* N. E. Brown

- * *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE

- Echium candicans* L. fil.

- * *Echium gentianoides* Webb & Coincy

- Myosotis azorica* H. C. Watson

▼ M3

Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE

* *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer

Musschia aurea (L. f.) DC.

* *Musschia wollastonii* Lowe

CAPRIFOLIACEAE

* *Sambucus palmensis* Link

CARYOPHYLLACEAE

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel

CELASTRACEAE

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE

Beta patula Ait.

CISTACEAE

Cistus chinamadensis Banares & Romero

* *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE

Andryala crithmifolia Ait.

* *Argyranthemum lidii* Humphries

Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.

Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries

* *Atractylis arbuscula* Svent. & Michaelis

Atractylis preauxiana Schultz.

Calendula maderensis DC.

Cheirolophus duranii (Burchard) Holub

Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub

Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub

Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.

Cirsium latifolium Lowe

Helichrysum gossypinum Webb

Helichrysum monogynum Burt & Sund.

Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack

* *Lactuca watsoniana* Trel.

* *Onopordum nogalesii* Svent.

* *Onopordum carduelinum* Bolle

* *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.

Phagnalon benettii Lowe

Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt

Sventenia bupleuroides Font Quer

* *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth

CONVOLVULACEAE

* *Convolvulus caput-medusae* Lowe

* *Convolvulus lopez-socasii* Svent.

* *Convolvulus massonii* A. Dietr.

▼ M3

CRASSULACEAE

- Aeonium gomeraense* Praeger
Aeonium saundersii Bolle
Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.
Monanthes wildpretii Banares & Scholz
Sedum brissemoretii Raymond-Hamet

CRUCIFERAE

- * *Crambe arborea* Webb ex Christ
Crambe laevigata DC. ex Christ
* *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.
* *Parolinia schizogynoides* Svent.
Sinapidendron rupestre (Ait.) Lowe

CYPERACEAE

- Carex malato-belizii* Raymond

DIPSACACEAE

- Scabiosa nitens* Roemer & J. A. Schultes

ERICACEAE

- Erica scoparia* L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb

EUPHORBIACEAE

- * *Euphorbia handiensis* Burchard
Euphorbia lambii Svent.
Euphorbia stygiana H. C. Watson

GERANIACEAE

- * *Geranium maderense* P. F. Yeo

GRAMINEAE

- Deschampsia maderensis* (Haeck. & Born.) Buschm.
Phalaris maderensis (Menezes) Menezes

GLOBULARIACEAE

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel
* *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
* *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle
Sideritis infernalis Bolle
Sideritis marmorea Bolle
Teucrium abutiloides L'Hér.
Teucrium betonicum L'Hér.

LEGUMINOSAE

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex. Willd.
Anthyllis lemmaniana Lowe
* *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel
* *Lotus azoricus* P. W. Ball
Lotus callis-viridis D. Bramwell & D. H. Davis
* *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.

▼ M3

* *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.

* *Teline salsoloides* Arco & Acebes.

Vicia dennesiana H. C. Watson

LILIACEAE

* *Androcymbium psammophilum* Svent.

Scilla maderensis Menezes

Semele maderensis Costa

LORANTHACEAE

Arceuthobium azoricum Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE

* *Myrica rivas-martinezii* Santos.

OLEACEAE

Jasminum azoricum L.

Picconia azorica (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE

Goodyera macrophylla Lowe

PITTOSPORACEAE

* *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE

Plantago malato-belizii Lawalree

PLUMBAGINACEAE

* *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze

Limonium dendroides Svent.

* *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding

* *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván

POLYGONACEAE

Rumex azoricus Rech. fil.

RHAMNACEAE

Frangula azorica Tutin

ROSACEAE

* *Bencomia brachystachya* Svent.

Bencomia sphaerocarpa Svent.

* *Chamaemeles coriacea* Lindl.

Dendriopoterium pulidoi Svent.

Marcetella maderensis (Born.) Svent.

Prunus lusitanica L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco

Sorbus maderensis (Lowe) Dode

SANTALACEAE

Kunkeliella subsucculenta Kammer

SCROPHULARIACEAE

* *Euphrasia azorica* H.C. Watson

Euphrasia grandiflora Hochst. in Seub.

* *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan

Isoplexis isabelliana (Webb & Berthel.) Masferrer

▼M3

Odontites holliana (Lowe) Benth.

Sibthorpia peregrina L.

SOLANACEAE

* *Solanum lidii* Sunding

UMBELLIFERAE

Ammi trifoliatum (H. C. Watson) Trelease

Bupleurum handiense (Bolle) Kunkel

Chaerophyllum azoricum Trelease

Ferula latipinna Santos

Melanoselinum decipiens (Schrader & Wendl.) Hoffm.

Monizia edulis Lowe

Oenanthe divaricata (R. Br.) Mabb.

Sanicula azorica Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE

Viola paradoxa Lowe

LOWER PLANTS

BRYOPHYTA

* *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o)

* *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o)

III. MELLÉKLET

A KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSÁNAK ÉS A KÜLÖNLEGES TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK KIJELÖLÉSÉNEK SZEMPONTJAI

1. SZAKASZ: **A területek relatív jelentőségének nemzeti szintű értékelése az I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben szereplő fajok tekintetében (belértve a kiemelt jelentőségű természetes élőhelytípusokat és a kiemelt jelentőségű fajokat)**
- A. *A terület jelentőségének értékelésére vonatkozó szempontok az I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípus esetében*
- Az érintett természetes élőhelytípus reprezentativitási foka a vizsgált területen.
 - A vizsgált területen belül az érintett természetes élőhelytípus által elfoglalt terület aránya az ország egészén belül ugyanazon természetes élőhelytípus által elfoglalt teljes területhez képest.
 - Az érintett természetes élőhelytípus struktúrájának és funkcióinak védettségi foka, továbbá a helyreállítás lehetőségei.
 - A terület értékének általános értékelése az érintett természetes élőhelytípus védelmének szempontjából.
- B. *A terület jelentőségének értékelésére vonatkozó szempontok a II. mellékletben szereplő faj esetében*
- Az érintett faj vizsgált területen élő populációjának nagysága és sűrűsége ugyanazon faj országos populációihoz képest.
 - Az élőhelynek az érintett faj szempontjából fontos jellegzetességeinek védettségi foka, továbbá a helyreállítás lehetőségei.
 - A területen élő populáció elszigeteltségének foka az érintett faj természetes elterjedéséhez képest.
 - Az érintett faj védelmét szolgáló terület értékének átfogó értékelése.
- C. A tagállamok e szempontok alapján minősítik az általuk összeállított nemzeti jegyzékben közösségi jelentőségű területté nyilvánítani javasolt természeti területeket, összhangban azok relatív értékével valamennyi, az I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípus, illetve a II. mellékletben felsorolt faj védelmének szempontjából.
- D. Az említett jegyzék feltünteti azokat a területeket, amelyek a tagállamok által az A. és B. szakaszban felsorolt szempontok alapján kiválasztott, kiemelt jelentőségű természetes élőhelytípusokat, illetve kiemelt jelentőségű fajokat tartalmaznak.
2. SZAKASZ : **A nemzeti jegyzékben szereplő területek közösségi jelentőségének értékelése**
- Valamennyi, a tagállamok által az 1. szakaszban megjelölt, kiemelt jelentőségű természetes élőhelytípust és/vagy kiemelt jelentőségű fajt tartalmazó terület közösségi jelentőségű területnek tekintendő.
 - A tagállamok jegyzékeiben szereplő egyéb területek közösségi jelentőségének, vagyis annak vizsgálata, hogy milyen mértékben járulnak hozzá valamely, I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípus, illetve II. mellékletben felsorolt faj kedvező védettségi állapotának fenntartásához, illetve helyreállításához, továbbá a Natura 2000 koherenciájához, az alábbi szempontok alapján történik:
 - a vizsgált terület relatív értéke nemzeti szinten;
 - a vizsgált terület földrajzi helyzete a II. mellékletben felsorolt fajok vonulása, továbbá annak szempontjából, hogy a Közösségen belül egy vagy több országhatáron átnyúló, szervesen összefüggő ökoszisztéma részét képezi-e;
 - a vizsgált terület nagysága;
 - a területen jelen lévő, I. mellékletben szereplő természetes élőhelytípusok, illetve a II. mellékletben felsorolt fajok száma;

▼B

- e) a vizsgált terület átfogó ökológiai értéke az érintett bioföldrajzi régió(k) és/vagy a 2. cikkben említett terület egészének szempontjából, figyelembe véve jellemző vonásainak jellegzetes vagy egyedülálló voltát és azok együttes megnyilvánulásának módját.

▼ **M3**

IV. MELLÉKLET

KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYFAJOK, AMELYEK SZIGORÚ VÉDELEMRE SZORULNAK

Az e mellékletben felsorolt fajok az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra:

- a faj vagy az alfaj megnevezése, vagy
- mindazon faj, amely egy magasabb rendszertani osztályba vagy ennek egy megjelölt részébe tartozik.

A család vagy a nem, illetve nemzetség (genus) megnevezése után az „spp” rövidítés jelöli az ehhez a családhoz vagy nemhez, illetve nemzetséghez tartozó összes fajt.

a) **ÁLLATOK***GERINCESEK***EMLŐSÖK**

INSECTIVORA

Erinaceidae

Erinaceus algirus

Soricidae

Crocidura canariensis

Crocidura sicula

Talpidae

Galemys pyrenaicus

MICROCHIROPTERA

Minden faj

MEGACHIROPTERA

Pteropodidae

Rousettus aegyptiacus

RODENTIA

Gliridae

Minden faj kivéve a *Glis glist* és a *Eliomys quercinust*

Sciuridae

Marmota marmota latirostris

Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus)

Spermophilus citellus (Citellus citellus)

Spermophilus suslicus (Citellus suslicus)

Sciurus anomalus

Castoridae

Castor fiber (kivéve az észti, a lett, a litván, a lengyel, a finn és a svéd populációkat)

Cricetidae

Cricetus cricetus (kivéve a magyar populációkat)

Mesocricetus newtoni

Microtidae

Microtus cabrerai

Microtus oeconomus arenicola

Microtus oeconomus mehelyi

▼ **M3***Microtus tatricus*

Zapodidae

*Sicista betulina**Sicista subtilis*

Hystricidae

Hystrix cristata

CARNIVORA

Canidae

Alopex lagopus

Canis lupus (kivéve a görög populációkat a 39. szélességi foktól északra; az észt populációkat, a spanyol populációkat a Duerotól északra; a bolgár, a lett, a litván, a lengyel, a szlovák populációkat és a finn populációkat a rénszarvastartási területen, a rénszarvastartásról szóló, 1990. szeptember 14-i 848/90. számú finn törvény 2. szakaszában meghatározottak szerint)

Ursidae

Ursus arctos

Mustelidae

*Lutra lutra**Mustela eversmanii**Mustela lutreola**Vormela peregusna*

Felidae

*Felis silvestris**Lynx lynx* (kivéve az észt populációkat)*Lynx pardinus*

Phocidae

*Monachus monachus**Phoca hispida saimensis*

ARTIODACTYLA

Cervidae

Cervus elaphus corsicanus

Bovidae

*Bison bonasus**Capra aegagrus* (természetes populációk)*Capra pyrenaica pyrenaica*

Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (természetes populációk – Korzika és Szardínia)

Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*)*Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*)*Rupicapra rupicapra balcanica**Rupicapra rupicapra tatica*

CETACEA

Minden faj

HÜLLŐK

TESTUDINATA

Testudinidae

▼ M3

Testudo graeca

Testudo hermanni

Testudo marginata

Cheloniidae

Caretta caretta

Chelonia mydas

Lepidochelys kempii

Eretmochelys imbricata

Dermochelyidae

Dermochelys coriacea

Emydidae

Emys orbicularis

Mauremys caspica

Mauremys leprosa

SAURIA

Lacertidae

Algyroides fitzingeri

Algyroides marchi

Algyroides moreoticus

Algyroides nigropunctatus

Gallotia atlantica

Gallotia galloti

Gallotia galloti insulanagae

Gallotia simonyi

Gallotia stehlini

Lacerta agilis

Lacerta bedriagae

Lacerta bonnali (Lacerta monticola)

Lacerta monticola

Lacerta danfordi

Lacerta dugesi

Lacerta graeca

Lacerta horvathi

Lacerta schreiberi

Lacerta trilineata

Lacerta viridis

Lacerta vivipara pannonica

Ophisops elegans

Podarcis erhardii

Podarcis filfolensis

Podarcis hispanica atrata

Podarcis lilfordi

Podarcis melisellensis

Podarcis milensis

▼ M3

Podarcis muralis
Podarcis peloponnesiaca
Podarcis pityusensis
Podarcis sicula
Podarcis taurica
Podarcis tiliguerta
Podarcis wagleriana

Scincidae

Ablepharus kitaibelii
Chalcides bedriagai
Chalcides ocellatus
Chalcides sexlineatus
Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis)
Chalcides viridianus
Ophiomorus punctatissimus

Gekkonidae

Cyrtopodion kotschy
Phyllodactylus europaeus
Tarentola angustimentalis
Tarentola boettgeri
Tarentola delalandii
Tarentola gomerensis

Agamidae

Stellio stellio

Chamaeleontidae

Chamaeleo chamaeleon

Anguidae

Ophisaurus apodus

OPHIDIA

Colubridae

Coluber caspius
Coluber cypriensis
Coluber hippocrepis
Coluber jugularis
Coluber laurenti
Coluber najadum
Coluber nummifer
Coluber viridiflavus
Coronella austriaca
Eirenis modesta
Elaphe longissima
Elaphe quatuorlineata
Elaphe situla
Natrix natrix cetti

▼ **M3***Natrix natrix corsa**Natrix natrix cypriaca**Natrix tessellata**Telescopus falax*

Viperidae

*Vipera ammodytes**Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri)**Vipera seoanni* (kivéve a spanyol populációkat)*Vipera ursinii**Vipera xanthina*

Boidae

*Eryx jaculus***KÉTÉLTŰEK**

CAUDATA

Salamandridae

*Chioglossa lusitanica**Euproctus asper**Euproctus montanus**Euproctus platycephalus**Mertensiella luschani (Salamandra luschani)**Salamandra atra**Salamandra aurorae**Salamandra lanzai**Salamandrina terdigitata**Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex)**Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus)**Triturus italicus**Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii)**Triturus marmoratus**Triturus montandoni**Triturus vulgaris ampelensis*

Proteidae

Proteus anguinus

Plethodontidae

*Hydromantes (Speleomantes) ambrosii**Hydromantes (Speleomantes) flavus**Hydromantes (Speleomantes) genei**Hydromantes (Speleomantes) imperialis**Hydromantes (Speleomantes) strinatii (Hydromantes (Speleomantes) italicus)**Hydromantes (Speleomantes) supramontis*

ANURA

Discoglossidae

*Alytes cisternasii**Alytes muletensis*

▼ **M3***Alytes obstetricans**Bombina bombina**Bombina variegata**Discoglossus galganoi* (beleértve a *Discoglossus „jeanneae”*-t)*Discoglossus montalentii**Discoglossus pictus**Discoglossus sardus*

Ranidae

*Rana arvalis**Rana dalmatina**Rana graeca**Rana iberica**Rana italica**Rana latastei**Rana lessonae*

Pelobatidae

*Pelobates cultripes**Pelobates fuscus**Pelobates syriacus*

Bufonidae

*Bufo calamita**Bufo viridis*

Hylidae

*Hyla arborea**Hyla meridionalis**Hyla sarda***HALAK**

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

*Acipenser naccarii**Acipenser sturio*

SALMONIFORMES

Coregonidae

Coregonus oxyrhynchus (a tengerben ívó folyami halak az északi-tenger egyes övezeteiben, kivéve a finn populációkat)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

*Anaocypris hispanica**Phoxinus phoenurus*

ATHERINIFORMES

Cyprinodontidae

Valencia hispanica

PERCIFORMES

Percidae

Gymnocephalus baloni

▼ **M3***Romanichthys valsanicola**Zingel asper*

GERINCTELENEK

ÍZELTLÁBÚAK

CRUSTACEA

Isopoda

Armadillidium ghardalamensis

INSECTA

Coleoptera

*Bolbelasmus unicornis**Buprestis splendens**Carabus hampei**Carabus hungaricus**Carabus olympiae**Carabus variolosus**Carabus zawadzskii**Cerambyx cerdo**Cucujus cinnaberinus**Dorcadion fulvum cervae**Duvalius gebhardti**Duvalius hungaricus**Dytiscus latissimus**Graphoderus bilineatus**Leptodirus hochenwarti**Pilemia tigrina**Osmoderma eremita**Phryganophilus ruficollis**Probaticus subrugosus**Propomacrus cypriacus**Pseudogaurotina excellens**Pseudoseriscius cameroni**Pytho kolwensis**Rosalia alpina*

Lepidoptera

*Apatura metis**Arytrura musculus**Catopta thrips**Chondrosoma fiduciarium**Coenonympha hero**Coenonympha oedippus**Colias myrmidone**Cucullia mixta**Dioszeghyana schmidtii**Erannis ankeraria*

▼ M3

Erebia calcaria
Erebia christi
Erebia sudetica
Eriogaster catax
Fabriciana elisa
Glyphipterix loricatella
Gortyna borelii lunata
Hypodryas maturna
Hyles hippophaes
Leptidea morsei
Lignyopectera fumidaria
Lopinga achine
Lycaena dispar
Lycaena helle
Maculinea arion
Maculinea nausithous
Maculinea teleius
Melanargia arge
Nymphalis vaualbum
Papilio alexanor
Papilio hospiton
Parnassius apollo
Parnassius mnemosyne
Phyllometra culminaria
Plebicula golgus
Polymixis rufocincta isolata
Polyommatus eroides
Proserpinus proserpina
Pseudophilotes bavius
Xylomoia strix
Zerynthia polyxena

Mantodea

Apteromantis aptera

Odonata

Aeshna viridis
Cordulegaster heros
Cordulegaster trinacriae
Gomphus graslinii
Leucorrhinia albifrons
Leucorrhinia caudalis
Leucorrhinia pectoralis
Lindenia tetraphylla
Macromia splendens
Ophiogomphus cecilia

▼ **M3***Oxygastra curtisii**Stylurus flavipes**Sympecma braueri*

Orthoptera

*Baetica ustulata**Brachytrupes megacephalus**Isophya costata**Isophya harzi**Isophya stysi**Myrmecophilus baronii**Odontopodisma rubripes**Paracaloptenus caloptenoides**Pholidoptera transsylvanica**Saga pedo**Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius*

ARACHNIDA

Araneae

*Macrothele calpeiana***PUHATESTŰEK**

GASTROPODA

*Anisus vorticulus**Caseolus calculus**Caseolus commixta**Caseolus sphaerula**Chilostoma banaticum**Discula leacockiana**Discula tabellata**Discula testudinalis**Discula turricula**Discus defloratus**Discus guerinianus**Elona quimperiana**Geomalacus maculosus**Geomitra moniziana**Gibbula nivosa**Hygromia kovacsi**Idiomela (Helix) subplicata**Lampedusa imitatrix**Lampedusa melitensis**Leiostyla abbreviata**Leiostyla cassida**Leiostyla corneocostata**Leiostyla gibba**Leiostyla lamellosa*

▼ **M3***Paladilhia hungarica**Patella ferruginea**Sadleriana pannonica**Theodoxus prevostianus**Theodoxus transversalis***BIVALVIA****Anisomyaria***Lithophaga lithophaga**Pinna nobilis***Unionoida***Margaritifera auricularia**Unio crassus***Dreissenidae***Congeria kusceri***ECHINODERMATA****Echinoidea***Centrostephanus longispinus***b) NÖVÉNYEK**

A IV. melléklet b) pontja tartalmazza a II. melléklet b) pontjában felsorolt összes növényfajt⁽¹⁾, valamint az alábbiakban említetteket is:

PTERIDOPHYTA**ASPLENIACEAE***Asplenium hemionitis* L.**ANGIOSPERMAE****AGAVACEAE***Dracaena draco* (L.) L.**AMARYLLIDACEAE***Narcissus longispathus* Pugsley*Narcissus triandrus* L.**BERBERIDACEAE***Berberis maderensis* Lowe**CAMPANULACEAE***Campanula morettiana* Reichenb.*Physoplexis comosa* (L.) Schur.**CARYOPHYLLACEAE***Moehringia fontqueri* Pau**COMPOSITAE***Argyranthemum pinnatifidum* (L.f.) Lowe subsp. *succulentum* (Lowe)
C. J. Humphries*Helichrysum sibthorpii* Rouy*Picris willkommii* (Schultz Bip.) Nyman*Santolina elegans* Boiss. ex DC.*Senecio caespitosus* Brot.*Senecio lagascanus* DC. subsp. *lusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva

⁽¹⁾ A II. melléklet b) pontjában található bryophytes kivételével.

▼ M3

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal

CRUCIFERAE

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter

GESNERIACEAE

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic

IRIDACEAE

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante

LABIATAE

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire

Teucrium charidemi Sandwith

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link

Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter

Bellevalia hackelli Freyn

Colchicum corsicum Baker

Colchicum cousturieri Greuter

Fritillaria conica Rix

Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.

Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix

Fritillaria obliqua Ker-Gawl.

Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker

Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.

Scilla beirana Samp.

Scilla odorata Link

ORCHIDACEAE

Ophrys argolica Fleischm.

Orchis scopulorum Simsmerh.

Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard

PRIMULACEAE

Androsace cylindrica DC.

Primula glaucescens Moretti

Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe

SAXIFRAGACEAE

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.

▼ M3

Saxifraga portosanctana Boiss.

Saxifraga presolanensis Engl.

Saxifraga valdensis DC.

Saxifraga vayredana Luizet

SCROPHULARIACEAE

Antirrhinum lopesianum Rothm.

Lindernia procumbens (Krocker) Philcox

SOLANACEAE

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE

Bunium brevifolium Lowe

VIOLACEAE

Viola athis W. Becker

Viola cazorlensis Gandoger

▼ **M3**

V. MELLÉKLET

**KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ ÁLLAT- ÉS NÖVÉNYFAJOK,
AMELYEKNEK A TERMÉSZETES KÖRNYEZETBŐL VALÓ
KIVONÁSA ÉS FELHASZNÁLÁSA IGAZGATÁSI INTÉZKEDÉSEK
TÁRGYA LEHET**

Az e mellékletben felsorolt fajok az alábbiak szerint kerülnek meghatározásra:

— a faj vagy az alfaj megnevezése, vagy

— mindazon faj, amely egy magasabb rendszertani osztályba vagy ennek egy megjelölt részébe tartozik.

A család vagy a nem, illetve nemzetség (genus) megnevezése után az „spp” rövidítés jelöli az ehhez a családhoz vagy nemhez, illetve nemzetséghez tartozó összes fajt.

a) **ÁLLATOK****GERINCESEK****EMLŐSÖK****RODENTIA****Castoridae**

Castor fiber (a finn, a svéd, a lett, a litván, az észt és a lengyel populációk)

Cricetidae

Cricetus cricetus (a magyar populációk)

CARNIVORA**Canidae**

Canis aureus

Canis lupus (a spanyol populációk a Duerotól északra, a görög populációk a 39. szélességi foktól északra, a finn populációk a rénszarvastartási területen, a rénszarvastartásról szóló 1990. szeptember 14-i 848/90. számú finn törvény 2. szakaszában meghatározottak szerint; a bolgár, a lett, a litván, az észt, a lengyel és a szlovák populációkat)

Mustelidae

Martes martes

Mustela putorius

Felidae

Lynx lynx (észt populáció)

Phocidae

A IV. mellékletben nem említett összes faj

Viverridae

Genetta genetta

Herpestes ichneumon

DUPLICIDENTATA**Leporidae**

Lepus timidus

ARTIODACTYLA**Bovidae**

Capra ibex

Capra pyrenaica (kivéve a *Capra pyrenaica pyrenaicát*)

Rupicapra rupicapra (kivéve a *Rupicapra rupicapra balcanicát*, a *Rupicapra rupicapra ornatát* és a *Rupicapra rupicapra tatricát*)

▼M3**KÉTÉLTŰEK**

ANURA

Ranidae

*Rana esculenta**Rana perezi**Rana ridibunda**Rana temporaria***HALAK**

PETROMYZONIFORMES

Petromyzonidae

*Lampetra fluviatilis**Lethenteron zanandrai*

ACIPENSERIFORMES

Acipenseridae

A IV. mellékletben nem említett összes faj

CLUPEIFORMES

Clupeidae

Alosa spp.

SALMONIFORMES

Salmonidae

*Thymallus thymallus** *Coregonus* spp. (kivéve a *Coregonus oxyrrhynchus* – a tengerben ívó folyami halak populációit az Északi-tenger egyes övezeteiben)*Hucho hucho**Salmo salar* (csak édesvízben)

CYPRINIFORMES

Cyprinidae

*Aspius aspius**Barbus* spp.*Pelecus cultratus**Rutilus friesii meidingeri**Rutilus pigus*

SILURIFORMES

Siluridae

Silurus aristotelis

PERCIFORMES

Percidae

*Gymnocephalus schraetzer**Zingel zingel*

GERINCTELENEK

COELENTERATA

CNIDARIA

Corallium rubrum

▼ **M3****MOLLUSCA**

GASTROPODA – STYLOMMATOPHORA

Helix pomatia

BIVALVIA – UNIONOIDA

Margaritiferidae

Margaritifera margaritifera

Unionidae

*Microcondylaea compressa**Unio elongatulus***ANNELIDA**

HIRUDINOIDEA – ARHYNCHOBDELLAE

Hirudinidae

*Hirudo medicinalis***ARTHROPODA**

CRUSTACEA – DECAPODA

Astacidae

*Astacus astacus**Austropotamobius pallipes**Austropotamobius torrentium*

Scyllaridae

Scyllarides latus

INSECTA – LEPIDOPTERA

Saturniidae

*Graellsia isabellae*b) **NÖVÉNYEK****ALGAE**

RHODOPHYTA

CORALLINACEAE

Lithothamnium coralloides Crouan frat.*Phymatholithon calcareum* (Poll.) Adey & McKibbin**LICHENES**

CLADONIACEAE

Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.**BRYOPHYTA**

MUSCI

LEUCOBRYACEAE

Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.

SPHAGNACEAE

Sphagnum L. spp. (kivéve a *Sphagnum pylaisii* Brid.)**PTERIDOPHYTA***Lycopodium* spp.**ANGIOSPERMAE**

AMARYLLIDACEAE

Galanthus nivalis L.

▼ M3

Narcissus bulbocodium L.

Narcissus juncifolius Lagasca

COMPOSITAE

Arnica montana L.

Artemisia eriantha Tem

Artemisia genipi Weber

Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.

Leuzea rhaponticoides Graells

CRUCIFERAE

Alyssum pintadasilvae Dudley.

Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *gracilima* (Samp.) Franco

Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *herminii* (Rivas-Martinez)
Greuter & Burdet

GENTIANACEAE

Gentiana lutea L.

IRIDACEAE

Iris lusitanica Ker-Gawler

LABIATAE

Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber

LEGUMINOSAE

Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva

Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *transmontana* Franco

Ulex densus Welw. ex Webb.

LILIACEAE

Lilium rubrum Lmk

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner

ROSACEAE

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link

Scrophularia sublyrata Brot.

▼B*VI. MELLÉKLET***ÁLLATOK BEFOGÁSÁNAK, MEGÖLÉSÉNEK ÉS SZÁLLÍTÁSÁNAK
TILTOTT MÓDSZEREI ÉS ESZKÖZEI****a) Nem szelektív eszközök****EMLŐSÖK**

- Vak vagy megcsönkített állatok használata csalétekként
- Magnetofon
- Ölésre vagy sokkolásra alkalmas elektromos és elektronikus eszközök
- Mesterséges fényforrás
- Tükör és más vakító eszköz
- Céltárgy megvilágítására szolgáló eszköz
- Elektromos képnagyítóval vagy képátalakítóval ellátott célzóeszköz éjszakai vadászathoz
- Robbanóanyag
- Működése vagy felhasználása körülményei folytán nem szelektív háló
- Működése vagy felhasználása körülményei folytán nem szelektív csapda
- Íjpuska
- Mérgek, továbbá mérgezett vagy altatótartalmú csalétek
- Gázosítás vagy kifüstölés
- Több mint két töltény tárolására alkalmas tárral felszerelt félautomata vagy automata fegyver

HALAK

- Méreg
- Robbanóanyag

b) Közlekedési módok

- Repülőgép
- Mozdó gépjármű